

NARODNI LIST

Izbaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta šte. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Sijajna manifestacija slovenskih volilcev v Ormožu.

Istinito — nismo upali 20. t. m. na toliko udeležbo. A zbralo se je v čitalničnih prostorih, na hodniku, v otroškem vrtcu in na dvorišču nove posojilnične hiše nad 300 mož volilcev; nekateri so sodili, da je bilo še več ljudi. Na shod je došel iz Dunaja državni poslanec dr. M. Ploj, nadalje sta bila navzoča deželni poslanci dr. Karl Verstovšek in A. Meško. Shod ni le zadovoljeval v vsakem oziru radi lepega obiska, temveč tudi zaradi kvalitete zborovalcev: bil je zbran cvet okraja; prihitali so iz vseh far najodličnejši možje, ne le da se izrečejo proti nasilstvu nemško-nacionalne večine, temveč tudi, da manifestirajo napram štajercijancem slov. značaj okraja. Delpin je ves čas hodil pred zborovališčem gori in dol in ko je videl prihajati na stotine slov. mož, je šel. Prvi je govoril dr. Gvido Sernec o dež. proračunu za l. 1910 in o predlogih nemško-nacionalne večine, ki so tirali slov. poslance v obstrukcijo. Ker je upravičena, naj v njej vstrajajo. Ker so te stvari že znane, jih ne bodemo ponavljali. Govoru g. doktorja so navzoči ponovno živahno pritrjevali in konečno z velikim navdušenjem ploskali. Na to je spregovoril dež. poslanec Meško, ki je v obširnem govoru opisoval potek in način obstrukcije. Njegove čvrste, domače besede so vzbudile splošno pohvalo. K besedi se je oglasil tudi dež. poslanec dr. Ploj, živahno in prisrčno pozdravljen. Izvajal je, da je veselo znamenje politične probujenosti in zrelosti ormoškega okraja, da se je zbralo toliko volilcev na »Sloginem« shodu, da zavzame svoje stališče napram obstrukciji v dež. zboru Slovenci nočemo s tem bojem izsiliti nobenih krivic na Nemce, hočemo le svojo pravico in ničesar drugega. Ne bojujemo se proti nemškemu narodu kot takemu, temveč le proti onim političnim nestrpnem, kateri ovirajo naš gospodarski in kulturni razvoj. In v tem boju postopajmo skupno in složno, da dosežemo tudi uspehe. (Živijo klici in dolgotrajno odobravanje.) Ur. Lesničar je označil postopanje štajercijancev, ki delajo za zavoženo politiko nemško-nacionalne večine med slovenskim narodom propagando, dočim zaničuje nemški kmet in delavec gospodujočo kliko v Gradcu, zasmehovanje slov. naroda, katero mora ta najodličnejše zavrniti. Ovrigel je potem točko za točko lažnjive »Štajerčeve« napade na slovenske poslance. Govor je žel splošno pritrjevanje. Na predlog g. L. Petovarja se je sprejela sledeča resolucija: Slovenski volilci, zbrani na javnem shodu pol. dr. »Sloge« v Ormožu,

dne 20. februarja odobravajo v popolnem obsegu postopanje slov. poslancev v zadnjem zasedanju štaj. dež. zbora, ki so preprečili z uspešno obstrukcijo sprejetje nam skrajno krivičnega proračuna in drugih krivičnih zakonov. Zahtevajo od njih, da nadaljujejo uspešno započeto obstrukcijo. dotlej, dokler se ne spremeni nam Slovincem sovražnim sistem v deželi in ne doseže samouprava za Slov. Štajer. G. župan Jos. Šinko, kateri je z g. Henrikom Irgoličem spretno vodil shod, je nato še pojasnil, da krivic pri zadnji razdelitvi drž. podpore ni kriv pomožni odbor, temveč zelo mnogo župani, kateri so napravili netočne podatke o prizadeti škodi. Shod je bil na to ob najboljšem razpoloženju zaključen. Posebej je treba opomniti, da se je vršil nad vse mirno in dostojno in da se ni na ponoven poziv proti resoluciji vzdignila niti jedna roka. Slovenci ormoški in ormoškega okraja so lahko z nedeljskim dnevom zadovoljni.

Pred občinskimi volitvami na Teharjih.

(Dopis iz Teharj.)

Brez zamere! mora se v sedanjem času reči in že naprej prositi, če se hoče sitnostim izogniti in čitatelje na to opozoriti, da taki ali enaki dopisi nimajo namena razžaliti, ampak volilce le opozoriti k pravočasni previdnosti — pazljivosti ter k potrebnemu takojšnjemu pripravljanju na bodoče se že bližajoče občinske volitve, kajti po toči zvoniti je prepozno. Taki opomini in opozoritve nimajo hudobnega namena in namenjeni so le za pametne ljudi, kateri pri čitanju tudi mislijo, ne pa za zabite neumneže, katerim je vsaka beseda bob v steno in katerim ne pomaga nobena žavba za ozdravljenje nečuvne brezbriznosti in nečimerne občutljivosti. Glejte, sovražnik se že bliža in se pripravlja na boj. V Štorah je že koncentrirana cela divizija sovražnih volilcev in sicer pod prav spretnimi poveljniki. Na griču nad Turkovim mlinom, poprej Lotenberg — sedaj pa Falotenberg imenovanem — stojijo v nekaj Pečnakovem mecesnovem gozdu (hosti) že od 24. grudnia 1909 leta mnogobrojne predstraže ene cele brigade novih celjskih navideznih slamnatih volilcev III. razreda, po številu 135, pod vodstvom začasnega poveljnika — hrvaškega renegata in drugih celjskih četovodij, kateri bodo Teharje oblegovali od vseh strani, ker že sedaj pošiljajo ogleduhe in špijone od vasi do vasi. Preti tedaj velika nevarnost, proti kateri ne smemo rok križem držati ter brezbrizni ostati. In kaj se je dosedaj od naše

strani zgodilo za odvrnenje nevarnosti? Odkritosrčno povejte — prav nič. Tako pa ne sme več ostati. Pripravljati se moramo takoj za bodoče občinske volitve, pri katerih se bo šlo za biti ali ne biti. Kakor hitro je mogoče, sklicati se mora shod zaupnih mož volilcev iz vsake vasi na kako nedeljo ali praznik — morda praznik sv. Jožeta, ker je sedaj itak slabo vreme, dela na polju — ob nedeljah in praznikih itak tudi v vinogradih ni — in se tedaj ne bo mogel nobeden povabljenih zaupnikov izgovarjati, da je bil zadržan. Na dotičnem shodu zaupnikov se bo volil lahko ožji glavni agitacijski odbor zaupnikov — načelnik taistega, zapisnikar in njegov eventualni namestnik, dalje za vsako vas poseben agitacijski pododbor, kateri bo imel že sedaj nalogo podučevati na malih shodih recimo zvečer ali ob nedeljah in praznikih popoldne — volilce dotičnih vasi in okolice o reklamacijah, posebno o tajnih volitvah, kakor so v »Nar. Listu« obrazložene itd. ter si bo zapisal vse volilce dotične vasi in okolice v poseben imenik, ki mora že pripravljen in glavnemu odboru na razpolago biti za časa reklamacij takoj.

Na prvem občnem zboru zaupnikov bi naj eden ali drugi poročal o volitvah samih — dotičnih postavnih določbah občinskega reda — posebno o tem, kdo ima pravico voliti in kdo biti voljen v občinski odbor, na kak način se ta j n o voli in druge važne volitvene stvari. Sploh naj bi se zaupniki na shodu posvetovali prav po domače o tem ali drugem za volitve potrebnem, stavili vprašanja, na katera se bodo dala pojasnila itd. Delo se mora pa takoj pričeti, kajti reklamacijska doba je kratka ter se na prepozno reklamacije ne jemlje nobeden ozir. Radi tega bodo morali pododbori takoj na delo, kakor hitro bodo volitveni imeniki v občinski pisarni na razpolago — izpisati si imena volilcev (volilk) svoje vasi in okolice po razredih v poseben imenik — potem pri vsakem volilcu (volilki) zapisati, ali eksistira, ali ima zares volilno pravico — zadržek, zakaj ne, na katero stran namerava voliti itd. Te posebne imenike vsake posamezne vasi bo potem pododbor ali dotični zaupnik oddal takoj načelniku glavnega agitacijskega odbora oziroma zapisnikarju, ako bo načelnik odsoten, da na podlagi teh posebnih imenikov sestavi glavni odbor takoj reklamacije in jih pravočasno vloži v občinski pisarni proti potrdilu, katero služi kot dokaz, da se je dotična reklamacija pravočasno vložila.

Menda pa veljajo v Avstriji — pravni državi — še stare pravice in posebno tudi tiste postave, vsled katerih morajo razni »slamnatih kupci« kašo pihati — in katere pravijo, da so take navidezne pogodbe (Scheinverträge) neveljavne. Razven tega pa po-

LISTEK.

Metež.

Ruski spisal A. S. Puškin.

Konec.

Bil je namreč take narave, ki dopada ženskam. — Njegovo vedenje z Marjo Gavrillovno je bilo preprosto in svobodno; toda zakaj ne bi govorila, ko so jo pa njegova duša in njegovi pogledi zasledovali. Bil je tihega in ponižnega vedenja, toda uverila se je, da je bil nekaj lahkomiselni in da mu to po njenem mnenju ni škodilo. Ona ga je, kakor vse mlade dame opravičevala lahkomiselnosti, sklicujoč se na smelost značaja.

Toda najbolj... (bolj kot njegova nežnost, bolj kot prijeten razgovor, bolj kot zanimiva bledest, bolj kot zavezane roke) je povečalo njeno radovednost in fantazijo njegovo molčanje. Ona se ni mogla strinjati s tem, da bi mu dopadla. Verjetno, da je mogel tudi on že zapaziti s svojim razumom in izkušnostjo, da ga je ona odlikovala in spoštovala; toda, kako da ga do sedaj še ni videla pri svojih nogah in slišala njegovega priznanja? Kaj ga je zadrževalo? Boječnost, neločljiva s pravo ljubeznijo, napuh ali koketstvo hitre želje dopadanja? To je bila za njo uganka. Njena dejanja so imela zaželjeni uspeh: vsaj Burmin se je tako zamislil in njegove črne oči so s takim ognjem počivale na Marji Gavrillovni, da se je zdelo, da je odločilni trenutek že blizu. Sosedje so govorili o svatbi, kakor o gotovi stvari in dobra Praskovja Petrovna se je radovala, da bode našla njena hči slednjič sebi primerneža ženina.

Nekoč je sedela mati sama v sobi, ko pride v sobo Burmin in takoj vpraša po Marji Gavrillovni. »Na vrtu je«, je odgovorila mati. »Pojdite k njej, a jaz vas počakam tu«. — Burmin je šel, a mati je ostala in pomislila: »Morda se stvar še danes reši.«

Burmin je našel Marjo Gavrillovno pri ribniku, pod vrbo, s knjigo v roki, v beli obleki. Na prva vprašanja je Marja samovoljno prekinila razgovor, pomnoživši na ta način medsebojno zadrego, od katere se je bilo možno oprostiti le z nepričakovano in odločilno besedo. Tako se je tudi zgodilo: Burmin, čuteč težkočo svojega stanja, ji je razkril, da je iskal že dolgo prilike, odkriti ji svoje srce in, da je potreboval pozornosti. Marja Gavrillovna je zaprla knjigo in pobesila oči v znamenje soglasja.

»Jaz vas ljubim«, je rekel Burmin: »jaz vas ljubim strastno...« (Marja Gavrillovna je zarudela in sklonila glavo še nižje.) »Jaz sem ravnal previdno, ko sem se udal prijetni navadi, videti in slišati vas vsak dan... Sedaj je že prepozno protiviti se moji usodi; spomin na vas, na vaš ljubki, neprimerljivi obraz bode sedaj v muko in veselje mojega življenja; toda jaz sem še dolžan izpolniti težko obljubo, odkriti žalostno tajnost in postaviti med nama nepremagljivo pregrado...« — »Jaz bi nikdar ne mogla biti vaša žena...« je prekinila Marja Gavrillovna. — »Vem«, ji je odgovoril tiho, »vem, da ste nekaj ljubili. Dobra, mila Marja Gavrillovna! ne trudite se vzeti mi poslednjo nado: misel, da bi me osrečili, ako bi...« — »Molčite, za Boga, molčite. Vi me mučite.« — »Da, jaz vem, jaz čutim, da bi bili vi z mano, toda — jaz, jaz sem najnesrečnejša stvar na zemlji... Jaz se ženim!«

Marja Gavrillovna je pogledala nanj z začudenjem.

»Jaz se ženim«, je nadaljeval Burmin: »jaz se ženim že četrto leto, in ne vem — kdo je moja žena in kje je, ne vem, ali se snidem kdaj z njo, ali ne.«

»Kaj govorite?« je vzkliknila Marja Gavrillovna. »Kako je čudno! Nadaljujte, jaz povem potem... toda nadaljujte, bodite milostni!«

»V začetku 1812 leta«, je rekel Burmin, »sem šel jaz v Vilno, kjer je stal naš polk. Prišel sem nekoč na postajo pozno zvečer, velel kar najhitreje pripraviti konja, ko je nastal naenkrat grozen metež, uslužbenci in vozniki so mi svetovali počakati. Jaz sem jih poslušal, toda neumljiv nemir me je obvladal; zdelo se mi je, kakor da bi me kdo silil. Med tem metež ni jenjal; nisem mogel več vstrpeti, ukazal sem zopet pripraviti sani in se popeljal sred hude burje. Jamščiku se je zdelo pripravneje peljati ob reki, kjer bi si okrajšal pot za tri vrste. Bregovi so bili zamedeni. Jamščik je peljal mimo mesta, kjer se je prišlo na cesto in na ta način smo prišli nakrat na neznan kraj. Burja ni potihnila; jaz sem zagledal svetlobo in sem velel voziti tjakaj. Pripekljali smo se v vas; v vaški cerkvi je bila luč. Cerkev je bila odprta; za ogrado je stalo nekoliko sani; po predvorju je hodilo nekoliko ljudi. — »Semkaj, semkaj!« je zavpil nekaj glasov. Velel sem jamščiku ustaviti. »Povej, kje si se tako dolgo zamudil?« me je vprašal nekdo: »nevesta je v nezavesti; duhovnik ne ve, kaj početi; mi smo sklenili peljati se nazaj, ako kmalu ne prideš. Pridi že hitro!« Molče sem skočil s sani ter šel v cerkev, slabo razsvetljeno od dveh ali treh sveč. Deklica je sedela na klopici, v temnem delu cerkve; družica ji je otirala solze. »Hvala Bogu«, je rekla ta, »slednjič ste k

stava z dne 23. avgusta 1883 leta št. 83. drž. zak. veleva posebno v §§ 4, 13 in 19, da se mora zemljemerec — geometer ali višji geometer — naj se piše Peter ali Pavel — ali Bicek — ob obhodu občin prepričati, ako zares novi posestniki kupljene (!) parcele posedujejo, pri katerem doznavanju razmer glede večkrat navedenih 135 parcelic bodo vsi poštene ljudje povedali, da novi posestniki niti kupljenih parcelic ne poznajo, da jih še niti videli niso, da so kupili mačko kar v žaklju, da je posedovanje takih parcelic sploh nemogoče, da bi se taiste brez servitutnih pravic sploh živjati ne dale, da ogromna večina — razven 3 do 4 teh navideznih lastnikov parcelic po 12 kronc — nobenega družega posestva nima, da nobeden teh slavnatih veleposestnikov niti v teharski občini ne stanuje, da tedaj tega sveta sploh ne potrebuje, in da je tedaj 12 kronc le navidezna kupnina, katera se nikdar plačala ni in tudi ne bo, da vseh dne 24. grudna 1909 l. (tedaj eden in isti dan) opravljenih 135 kupnih pogodb nima družega namena, kakor na nepošten — goljufiv način pridobiti 135 volilcev III. razreda — ter s tem oškodovati krivično resnične posestnike, da bi ne mogli spraviti v občinski odbor mož svojega zaupanja. S tem dejanjem so Celjani (Nemci in nemškutarji) izpodkopali poštenost prebivalstva, lepe šege v javnem in zasebnem življenju ter hočejo dokazati, da je goljufija dovoljena. Tako goljufivo napravljanje volilcev v namen kračenja in pačenja volilnih pravic gotovo ni pošteno — to niso »boni mores«.

Razvidnostni zemljemerec (Evidenzhaltungsgeometer) ne sme varovati kakih neresničnih — nepoštenih pravnih opravkov, kakor so zgoraj označene navidezne kupne pogodbe — on le naj pri prihodnjem občinskem obhodu teharske katastralne občine prinese s seboj novo katastralno mapo tika-jočo se v govoru stoječih 135 parcelic — ter naj zahteva, da prinesejo lastniki teh parcelic izvršne kupne pogodbe s seboj in mu na licu mesta naj pokaže vsak dozdevni lastnik svoj (?) svet in takoj se bo prepričal, da so vse naše trditve že z ozirom na osebne lastnosti na videz ustvarjenih »novih posestnikov« resnične, kar mora kot uradna oseba takoj naznaniti pristojni oblasti. Če pa je katastralni urad že izvršil delitev večkrat navedenih 135 parcel, kar pa ne veruje živ krst, ker se dosedaj kaj takega nikoli ni zgodilo — posebno, da bi se kakemu kupcu malega kosa zemljišča pred pretekom enega leta predpisal davek, kateri bo v predležečih 135 slučajih znašal komaj $\frac{1}{75}$ vin. in bi se tem 135 volilcem, ki so kupili navedene parcelice, na podlagi katastra pripoznala že sedaj volilna pravica, onda bo treba napeti vse strune, da se uvedejo vse potrebne preiskave od strani c. kr. kompetentnih oblasti, posebno tudi od strani c. kr. finančne direkcije v Gradcu in da se na vseh navedenih 135 goljufivih kupnih pogodb opozori tudi c. kr. vlada na Dunaju. C. kr. vlada mora energično poseči v celjski Avgijev hlev in ga temeljito očistiti, kajti inace bodo nastale take grdobije — kakor od strani Celjanov v Vitanju, Vojniku, Šoštanjju in sedaj na Teharjih in v celjski okolici — tudi v drugih občinah in se bodo postave ravno tako teptale in v nič devale od naših sovražnikov, tako da mora nastati prej ali slej vsled takih neznosnih pravnih odnošajev punt ali anarhija. Krivi tega nismo mi in opozorili smo vlado na vse to pravočasno — več pa dosedaj storiti nikakor nismo mogli.

Če pa c. kr. vlada vzlic vsem pojasnjenjem ne bo takoj posegla vmes — preostalo nam ne bo nič drugega, kakor samopomoč, katere se moramo poslužiti, da preprečimo nakane naših sovražnikov.

Teharčani, ali boste pustili, da vam bodo komandirali celjski protestantje, ki niso zatajili samo svoje narodnosti, ampak tudi vašo vero?!

Delajmo vstrajno, obiščimo in navdušujemo vsakega našega volilca, da nas sovražniki ne prehitijo in da nas ne bodo premagali. Še je čas, ni še zamujeno — toda brez takojšnjega naporenega dela bo huda predla in bo komaj šlo. Letos bo tak boj, kakor

sreči prišli. Toliko da, niste gospodično umorili! Stari svečenik je prišel k meni z vprašanjem: »Zapoveste začeti?« — »Začnite, začnite, batjuška!« sem odgovoril raztreseno. Deklico so vzdignili. Ni se mi zdela slaba... Neumljiva, neodpustljiva lahkomišelnost... jaz sem stal poleg nje pred cerkvenim oltarjem: svečenik je bil prestrašen; troje moških in sobarica so držali nevesto in se brigali samo za njo. Naju so poročili. »Poljubita se!« so nama rekli. Deva je obrnila k meni svoje blede lice. Jaz sem jo hotel poljubiti... Ona je vzkriknila: »Oh! ni pravi! ni pravi!« in padla brez zavesti na tla. Priče so me gledale z izbuljenimi očmi. Povrnil sem se, prišel iz cerkve brez vsake ovire, vrgel se v sani in zakričal: »Grem!«

»Bože moj!« je zakričala Marija Gavrilovna; »in vi ne veste, kaj se je zgodilo z vašo ubogo ženo?«

»Ne vem«, je odgovoril Burmin: »ne vem, kako se zove vas, kjer sem se poročil; ne spominjam se, s katere postaje sem se odpeljal. Takrat sem polagal tako malo važnosti na ta dogodek, da sem zaspal, ko sem se odpeljal iz cerkve in se prebudil šele na tretji postaji drugi dan jutraj. Sluga, ki je bil takrat z menoj, je umrl v vojski, in tako nimam več upanja najti tisto, nad katero sem se tako zelo veselil in katero zdaj tako iščem.«

»Bože moj, Bože moj!« je rekla Marija Gavrilovna in zgrabila njegovo roko. »Torej ste bili vi tisti! In vi me ne poznate?«

Burmin je pobledele... in se vrgel k njenim nogam....

še nikoli. Pomisliti je treba, da so nasprotniki napravili zadnji čas — razven tistih čudnih 22 volilcev v ženskih krilih iz Štor zopet 135 »novih volilcev« iz Celja — na skrajno predrzen način. Celjske sleparje hočejo kar čez noč spraviti v občinski odbor na Teharjih. Zakaj se Celjani tako trudijo in zanimajo za Teharje, pojasnili bomo morda že prihodnjič, ker se je naš spis že preveč raztegnil. Kaj bo pa zdaj s plačevanjem davkov teh 135 najvišje obdačenih »novih veleposestnikov«?

To ne dela Celjanom veliko preglavice. Ustanovili bodo takoj — potrebno banko, menjalnico vinarjev — naročili bodo c. kr. vladi, da mora začeti takoj s kovanjem denarja po $\frac{1}{100}$ vinarjev, ker davkarija nima toliko drobiža, da bi mogla 135 »novim veleposestnikom« ob priliki plačevanja davkov letno po $\frac{1}{75}$ vin. tedaj poluletno $\frac{1}{150}$ ali $\frac{1}{4}$ letno $\frac{1}{400}$ vinarja, če plača dotični davkoplačevalec le en vinar — nazaj dati $\frac{74}{100}$ vinarja itd. kajti eden vinar zadostuje za 75 letno davčno dobo in kdo bo pri sedanjih slabih časih davek, če tudi na leto ne znaša več kakor $\frac{1}{75}$ vinarja, kar za 75 let naprej plačeval? Sapienti sat!

Celjani hočejo po vsej sili dokazati, da je sedaj po postavi goljufija dovoljena in ne več kaznjiva, da se postave lahko tolmučajo na goljufiv način — ter ad absurdum spravljajo. Večje nemoralnosti, grške korupcije si misliti ne moremo, kakoršna se nam kaže iz večkrat navedenih 135 navideznih kupnih pogodb nesramnih 135 celjskih kupcev.

Slovenci, opustimo v tem trenutku vsako osebnost, vsako sovraštvo do naših sovoliccev ter se združimo v mogočno nepremagljivo falango proti našim vragom — proti nemškutarjem — in sovražnikom vseh Slovencev. Stati moramo vsi v bratski ljubezni kakor zid in skala in črna zemlja naj pogreze tega, kdor odpada. Upajmo pa, da ne bo od nas nikdo odpadel, da se nobeden od naše armade ne bo odtegnil, da ne bo med nami »Efiijalta« — izdajalca lepe naše slovenske domovine, kateri bi ne bil vreden, da ga je rodila slovenska mati, da ga je dojila na svojih slovenskih prsih in da ga nosi sedaj še naša slovenska zemlja!

Tudi strahopetnežev in omahljivcev nas varuj Bog! Pogumno odda slovenski volilec svoj volitveni listek (zavitek z imeni bodočih odbornikov in namestnikov) v volitveno posodo in nihče ne ve, s katero stranko ali pa katere može je sploh volil, ker so volitve tajne.

Odbijmo, rojaki, vsak napad sovražnikov na našo slavno Teharsko trdnjavo — zapodimo sovražnike v beg čez Voglajno v Celje in Štore — hurá!

Na naši krasni rodni zemlji hočemo mi sami gospodariti — ne bodo nam pa tujci — nemškutarji, celjski pretepači in protestanti, dokler še po naših žilah teče nepopačena — pristna slovenska kri.

Nekaj odlomkov iz nove postave o občinskih volitvah.

Že večkrat smo se namenili napisati nekoliko o spremembah v občinskem volilnem redu za Štajersko. Z ozirom na občinske volitve, ki se še vedno v mnogih občinah vršijo, to končno storimo. Podati hočemo nekatere najvažnejše odlomke, ki bodo slovenskim volilcem vedno prav prišli.

Ker večina občinskih volilcev postav ne bere, kar je zelo obžalovati, hočemo s kratkimi besedami obrazložiti pomen in pojem tajnih volitev ter njih »skrivnosti«, želeč, da si vsakdo, posebno pa vsak volilec vse dobro zapomni in da si naroči vsaj današnjo številk »Narodnega Lista«, in da jo posodi sosedom, tako da bo šla iz rok v roke in da jo bo bral lahko vsaj vsak volilec.

Kaj so pravzaprav tajne volitve?

Dozdajne občinske volitve so bile javne — to se pravi vsak volilec, bodisi I., II. ali III. razreda, je moral volitveni komisiji dotične može, kateri bi naj sestavljali bodoči občinski odbor za tri leta, javno — glasno imenovati in sicer 6 odbornikov in 3 namestnike, katere sta sproti zapisovala dva zapisnikarja, tako da je vsakdo lahko vedel takoj ali pa zvedel pozneje, katere odbornike oziroma namestnike je volil ta ali oni volilec, ter s katero stranko je potegnil, ali s katero slovensko, narodno stranko ali pa z nemškutarsko stranko!

Odzdaj naprej pa nobeden volilec — nobeden živ človek, tudi nobeden ud volitvene komisije ne bo vedel, katere može je zapisal ta ali oni volilec kot odbornike ali namestnike za bodoči občinski odbor na svoj listek. — To je cela skrivnost tajnih občinskih volitev.

Vzamimo sedaj en vzgled, n. pr. Teharje. — Tam se bodo v kratkem vršile občinske volitve in sicer prvokrat tajne. Kadar bodo ugovori ali reklamacije, katerih bo, kakor o tem govorimo na drugem mestu, že zaradi novih takozvanih »slavnatih švindlov volilcev« III. razreda — 135 nemškutarjev iz Celja, kar deževalo, pravomočno rešene in volilni imeniki vgotovljeni, se bodo vršile volitve na sledeči način:

Nekaj časa pred volitvijo se bo dostavila, kakor dosedaj, vsakemu volilcu izkaznica ali legitimacija, na kateri bo tiskano, oziroma zapisano ime dotičnega volilca (volilke) — označen dan in ura volitve v občinski hiši št. 15 v Teharjih itd. Obenem z legitimacijo pa dobi vsak volilec tudi volilni listek ali glasovnico, na katerem listku mora biti občinski pečat.

S tema listoma se poda na volitveni dan volilec (ali pooblaščenec volilke oziroma v drugi občini bivajočega volilca ali volilke, kateri pa mora vzeti s seboj razven izkaznice ali legitimacije pravilno spisano — od volilca samega ali od volilke in dveh, prič podpisano volitveno pooblastilo), v občinsko pisarno oziroma volitveno sobo pravočasno — to je med urami, navedenimi v legitimaciji sami, toda pred pretekom zadnje ure — se zgleda tam brez čakanja volitveni komisiji, pokaže legitimacijo — in če voli tudi kot pooblaščenec — razven obeh legitimacij tudi volitveno pooblastilo — odda nato v koš ali kako drugo pripravljeno posodo skupaj zvitih volilnih listek (ali listka), na katerem (katerih) so zapisana imena mož, katere želi kot odbornike oziroma njih namestnike v bodoči občinski odbor. Na to zahteva od komisije legitimacijo ali izkaznico in tudi ono, s katero je volil kot pooblaščenec, nazaj, jo previdno shrani za mogočo ožjo volitev; te bodo sedaj pri tajnih volitvah na dnevnem redu, ker bo vsak volilec lahko volil sam po svojem lastnem prepričanju, po lastni volji in želji, ne pa, kakor dosedaj, na povelje — proti lastnemu prepričanju in s krvavečim srcem — svoje nasprotnike, ako se ni hotel zameriti gotovim ljudem — tovarniškim ravateljcem, delodajalcem, odjemnikom itd. — Vsled tajnih volitev odpade vsaka taka ali enaka bojazen — volilec je prost, čisto prost in voli, kakor mu je ljubo in drago, ker živ krst ne bo izvedel, katere može je volil.

Volitvena komisija (niti nobeden član komisije!) namreč nima pravice pregledati volilnih listov, na katerih so zapisana ali tiskana imena kandidatov poprej, dokler niso potekle volitvene ure in se ni oddal zadnji volilni listek. Ker pa ni nobeden volilec zavezan, zapisati imena kandidatov lastnoročno in očitno v volilni listek, česar gotovo iz previdnosti tudi storil ne bo! in ne sme od volilca nihče zahtevati, da bi mu pokazal, koga je napisal, ne bo mogla volilna komisija iz pisave spoznati, kdo je oddal ta ali oni listek in koga je ta ali oni volil, posebno tudi ne, če so ta ali oni listek tiskan oziroma deloma tiskan deloma pa pisan z nepoznano pisavo. Volilnega listka ni treba podpisati volilcu, česar tudi nobeden volilec storil ne bo. Agitatorji tudi nimajo pravice pregledovati volilnih listkov volilcev, in se vsak lahko brani, pokazati agitatorjem volilni listek, ali mu pa pokaže napačnega. Zgodilo se je n. pr. zadnjič pri občinskih volitvah v Žalcu, pri katerih so sijajno zmagali napredni Slovenci vzlic misijonu, da je napredni volilec pokazal klerikalnemu agitatorju iz levega žepa volilni listek, na katerem je imel zapisane klerikalne kandidate, pred volilno komisijo pa je potegnil volilni listek iz desnega žepa, na katerem so bili zapisani napredni kandidati, in ga je oddal v volilno posodo. Tako je pokazal premeteni volilec klerikalnim agitatorjem figo pod nos in še sedaj verjamejo klerikalci, da je dotičnik volil klerikalno in ne napredno. Pri tajnih volitvah volilec ni treba dolgo čakati, ker se imena kandidatov prav nič ne zapisujejo in vsak volilec lahko takoj odide, kadar odda svoj tajni — lahko večkrat skupaj zvit — volilni listek k drugim v koš. Svetujemo pa vsakemu volilcu, naj odda pregrnen (skupaj zvit) volilni listek z imeni kandidatov na notranji, nobenemu vidni strani; če se boji kake zamere, naj si ga da podpisati od tuje roke, ker na ta način nobena duša ne bo vedela, katere kandidate je volil. Dolgo pa bo trajal seveda škrutinij, to je pregledovanje vseh volilnih listkov — štetje glasov, koliko jih je ta ali oni kandidat dobil, kateri so izvoljeni itd. To pa je stvar komisije!

Upamo, da bo vsled teh tako ugodnih določb o tajnosti volitev v bodoče v marsikaterih občinah več značajnih in manj izdajalskih volilcev. Osobito upamo to na Teharjih, kjer so pri dozdajnih volitvah mnogi iz strahu, mnogi iz debičkarije — vsi ti pa iz pomanjkljive narodne zavednosti volili z nemškutarsko stranko štorskih in celjskih lutrovcev.

Prihodnjič pa še nekoliko o postopanju s pooblastili.

Jz političnega sveta.

u Zasedanje državnega zbora bo pred Vel. Nočjo trajalo kake tri tedne.

u Med Slovani in vlado so se vršila minole dni pogajanja zaradi pravične razdelitve ministrskih stolcev in zaradi delazmožnosti drž. zbora. Pogajanja so se končno razbila, ker je vlada izjavila, da se v ministerstvu sedaj nič ne bo spreminjalo. To se pravi z drugimi besedami: Vladalo so bo še vnaprej proti Slovanom. Da bi pri tem imela bolj proste roke in da bi se nemške stranke lahko združile proti Slovanom, je vlada pustila pasti nemškega ministra dr. Schreinerja, ki ga nemški klerikalci niso marali.

u Dunajski župan dr. Lueger, vodja avstrijskih klerikalcev, je sedaj tako nevarno obolel, da se pričakuje njegove smrti.

u Grški kralj Juri namerava baje zaradi homatij, ki so nastale v deželi, odstopiti.

u Za Bosno in Heregovino se je v nedeljo 20. tm. razglasila ustava. Novi deželni zbor bo štel 72 poslancev, ki se volijo, in 20 virilistov.

Volilna pravica je splošna in direktna. Volilci so razdeljeni v tri kurije (veleposestvo 18, mesta 20 in kmečke občine 34). Mandati se na pripadnike treh različnih ver v deželi (mohamedanci, srbsko-pravoslavni in katoličani!) razdelijo po številu pripadnikov teh ver. Volitve se bodo vršile menda v kakih 3 mescih.

Beležke.

a Nastop Slovencev proti nemškim krivicam v Gradcu in za obstrukcijo slov. poslancev v deželni zboru je spodnještajerske nemškutarje silno razbaril. Zato so skušali dobiti par kalinov, ki jim vse slepo verjamejo, da bi se izrekli proti slovenskim poslancem, in so sklicali v Ptuj in Ormož „kmetška“ shoda. V Ptuj so imeli na shodu večinoma ptujske šnopsarje, v Ormožu pa sta dve tretjini zborovalcev glasovali za obstrukcijo. Štajercijanci so v naši javnosti doigrali.

v Poučni tečaj za župane in obč. tajnike prirede klerikalci v Mariboru. Kakšni nameni jih vodijo pri tem, si lahko vsakdo sam prilično izračuna.

v Brez pripombe! V seji trgovsko-obrtno zbornice za kranjsko dne 18. tm. je predlagal zbornični svetnik Ivan Hribar, naj se v deželno pridobinsko komisijo kot zastopnik zbornice z vzklikom izvoli Ivan Knez. Proti volitvi z vzklikom se je izrekel Nemeč Pammer, na kar se je volilo z listki. Navzočih je bilo poleg Nemcev in klerikalcev vseh 12 naprednih svetnikov. Oddanih glasovnic je bilo 20, za Ivana Kneza je bilo oddanih 12 glasov (vsi slov. naprednjaki), 8 glasov pa je dobil vsenemški odvetnik, Südmarkovec in protestant dr. Ambroschitz. Za njega je glasovalo tudi 5 slovenskih klerikalcev. Brez komentarja!

v Štajerski deželni zbor. Iz vladnih krogov se sliši, da bi se štajerski deželni zbor po Veliki noči zopet sklical in sicer objednem s češkim. — Ako ostanejo nemškonacijonalci Nemci še nadalje tako trmasti kakor oznanjajo po shodih, bo malo uspeha.

v Klerikalno pretiravanje. „Straža“ vpije, da je na Sp. Štajerskem že vsaka vas v klerikalnih rokah. Slovenija je naša! — Tako hučo ni, prijatelji klerikalci — in nikoli ne bode.

u Železnica Radgona—Mursko Središče. Ninulo nedeljo se je vršilo v Radgoni posvetovanje madžarskih in štajerskih interesentov za železnico Radgona—Mursko Središče (M. Szombat.) — Določilo se je, da bode ogrska drž. železnica upravljala tudi štajerski košček nove železnične zveze z Ogersko. Posrečilo se je tudi doseči ugodne zveze z Južno železnico. Nova proga se bode začela v kratkem času graditi.

d Ključavničarska obrt v večjem trgu na Sp. Štajerskem, ki je že nad 40 let v slov. rokah, se da v najem ali pa proda. Pojasnila daje Slov. obrtno društvo v Celju.

d Letošnji glavni nabori so določeni na Sp. Štajerskem na sledeče dneve: Celje okolica 29., 30. in 31. marca; Celje mesto 18. aprila. Laški trg 2., 5. in 6. aprila; Sevnica 7. in 8. aprila; Brežice 9., 11. in 12. aprila; Kozje 14., 15. in 16. aprila; Vransko 19. in 20. aprila; Mozirje 21. in 22. aprila; Šoštanj 23. in 25. aprila; Slovenjgradec 26. in 27. aprila; Marnberk 28., 29. in 30. aprila; Šmarje 18. in 21. marca; Rogatec 22. in 23. marca; Ptuj okolica 11., 12., 14., 15. in 16. marca; Ptuj mesto 17. marca; Konjice 5., 7. in 8. marca; Ormož 9. in 10. marca; Ljutomer 1. in 2. marca; Gornja Radgona 3. in 4. marca; Sv. Lenart 18. in 19. aprila; Slov. Bistrica 13. 14. in 15. aprila; Maribor mesto 11. in 12. aprila; Gradec mesto od 14. do 30. aprila.

v Novih tobakarn se ne bode smelo vsled odredbe finančnega ministerstva ustanavljati do konca l. 1911. S tem se je ugodilo želji tobakarnarjev, ki se pritožujejo, da se jim krati z ustanavljanjem novih in novih tobakarn že itak pičel zaslužek.

d Predznost naših sodnih oblastí. Poroča se nam, da so dobile štajerske sodnije tajni ukaz dostavljati one sodne spise, kateri se dostavljajo potom občinskih uradov, strankam samim, ako bi občine ne sprejele nemških tozadevnih sodnih dopisov. Stranke dobivajo sedaj nemške sodne dopise, za katere morajo še povrh tega plačevati poštnino. Opozarjamo na to okolščino merodajne činitelje.

d Sneg je po dolinah in nižje ležečih hribih na Sp. Štajerskem popolnoma izginil. Ljudje se pripravljajo na dela po vinogradih. Drugače je po južnem Francoskem: tam imajo meter visok sneg in je takšen mraz, da silijo volkovi in divji merjasci iz gozdov v vasi.

d Za narodni sklad je nabral g. A. Gnuš, nadučitelj v Dolu pri Hrastniku 8 K. — Iskrena hvala in živeli posnemovalci!

Kmetje! — **Naročajte, priporočajte in razširjajte „Narodni List“!** — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega novega naročnika! — **Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!**

Celjski okraj.

c Iz Št. Petra v Sav. dol. Dne 13. svečana je v imenu kmečke zveze posl. Trglav sklical pri nas shod glede deželnozbornice obstrukcije. Predsednik shoda je bil petrovski župan Koren. Trglav je začel razlagati koliko poslancev šteje štajerska zbornica. Izmed vseh 87 poslancev je 13 Slovencev z dr. Kukovcem vred. Slikal je, kako Nemci Slovence sovražijo, samo nemška društva podpirajo, če je treba dati kaj za Slovence, pa jih zmerjajo. Ko se je on z nekim nemškim poslancem pogovarjal, je nekdo vprašal: „Kdo je ta?“ Nemški posl. pove, da je to poslanec iz Savinske doline, na kar so ga takoj začeli zmerjati s „kembal.“ — Pojasnjuje, da je to neki rođ iz Afrike.

Nato pripoveduje slučaj Bratuša, kako so nemški časopisi psovali Slovence, pozneje pa niso preklicali lažnivih obrekovanj. Smatrajo nas, kot da bi prišli s himalajskih otokov. Žaljenja slovenskih poslancev ni bilo konca; Nemci so rekli, da nič ne dajo. Slednjič se je Wastian brez razprave vtihotapil svoj predlog o šostvu. Predlog se je glasil tako, da bi ne imeli kmetje pri šoli nič govoriti. Ker smo se pa bali za upliv pri šolstvu (aha!), smo vsled tega začeli mirno obstrukcijo. Najprej je začel poslanec Novak, zatem dragi po več ur. Nato vpraša baron Riter Kellersberg mene, kaj hočemo. Odgovorim, da to, kar Nemci. Nato je baron podal izjavo, da se bodo v odsekih pogovorili, da bi se pobotali; pri teh posvetovanjih pa Nemci nič niso odjenjali, pač pa so se čudili da se nas 12 „možakov“ tako postavi, ker dozda niso bili vajeni kaj takega od slovenskih poslancev, ker nekdanji so pač kar za vsako žal besedo bežali iz zboru, a sedaj je drugače, in so sprevideli Nemci, da jih bodo ti možaki res ugnali, posebno ko jim je dični gosp. dr. Korošec povedal, da še imajo gradiva za 36 ur. Tega so se Nemci zbalí in po 1. svečanu je bil zbor zaključen.

Razlagal je nadalje, kako se predlog stavi in kako jim je bilo mogoče stolikimi predlogi priti na vrsto. Benkovičev predlog za podporo Teharčanov ni bil sprejet, njemu se je pa posrečilo, prodreti z dotičnim predlogom z 2 glasi večine. V zadevi delitve okoliške občine celjske je zraven svojih zaslug (!) močno pohvalil g. dr. Kukovca. Pri predlogu o prekoračenju proračuna bolnišnice v Stiftingtalu smo se čudili, da so brez pravih načrtov zidali, in ko je že vse bilo dodelano, so še le za razsvetlavo zidovje trupali. Da bi se taki raznovrstni dolgovi pokrili, smo torej z mirno vestjo (no torej!!) glasovali za davek na pivo, kateri davek lahko plačajo bogati pivovarji, ki na milijonih sede. Jaz, pravi Trglav, sem si vve podatke oskrbel in sem 4 ure študiral, (saperment!) če bo to kaj škodilo savinskim hmeljarjem, in sem prišel slednjič do zaključka, da davek na pivo Savinčanom nič ne škoduje, ker štajerskega hmelja gre 95% iz dežele, samo 5% ga ostane v deželi, to pa nima pomena za nas in sem z mirno vesjo glasoval za zvišanje doklade. (Medklic „Oho!“)

Mi kmečke zveze poslanci imamo v Gradcu naročen „Dnevnik“ (o vi grešniki!) in kako smo se čudili, ko beremo, kake demonstracije prireja dr. Kukovec po Savinski dolini, da smo mi izdali koristi hmeljarjev. Obrnem se na nekaj svojih prijateljev, kateri mi odgovore: „Drugi itak nič ne rečejo, samo tisti, kateri so bili prej zoper Tebe!“ V zadevi regulacije Ložnice pa nam je g. posl. posebne zanimivosti odkril.

Na Dunaju se je osnoval melioracijski zaklad. Povsod, kjer hočejo kake reke ali potoke regulirati, da zaklad 70% zraven. Da bi se potok Ložnica reguliral, bi bilo po Trglavovem mnenju zelo potrebno. Kakor hitro se nad Polzelo žaba... so že najboljši travniki pod vodo, in voda krmo poblati. On je že v deželni zboru storil potrebne korake, se mu je pa reklo, da bi že potok regulirali, pa kmeti ne puste; ko so hoteli regulacijo začeti, so bili nekteri tako hudi, da so jih

hotel kar pobiti. Zato potok Ložnica, kateri teče kot kača, ni reguliran. Ker pa vidi na shodu zastopnike iz cele savinske doline, pozivlja od Polzele do Celja vse poslušalce, naj povejo doma, da ni treba nič drugega napraviti, kakor da vse občine ob Ložnici na Trglava spomenico pošljejo (saj vsak ve, kje je on doma!) pa bode on izposloval, da bo potok Ložnica reguliran. Glede živinoreje je storil že tudi vse potrebne korake. in so mu v Gradcu rekli, kako bi radi kaj dali na Spodnje Štajersko za napravo vzornih hlevov, a še noben za tako podporo na Spod. Štajerskem ni prosil. (Strašno, pravimo mi!)

Na to prebere gosp. Jančič resolucijo, ktera odobrava obstrukcijo, in še predlaga zaupnico Trglavu, ktero seve sijajno dobi, na kar dostavi: Ko bodo gospodje v Gradcu zvedeli, kaj so zborovalci v Št. Petru sklenili, bodo v Gradcu žalostni, mi pa veseli. Trglav se zahvali, in pravi, da samo Bog mu pomaga, da tako vestno izpolnjuje svoje dolžnosti kot poslanec.

Na to se oglasi še k besedi kmet Jošt iz Gotovelj. Poslanec mu odgovori, da sedaj ne more priti k besedi, ker je shod zaključil. Jošt ga opomni, da se shod samo površno vrši, ker ne puste poslušalcev k besedi, kateri bi tudi radi kako vprašanje stavili. Trglav pravi, da se je prepozno k besedi oglasil, ker je že predsednik shod zaključil. Jošt mu reče: Če ga ima pravico zaključiti, ga ima pravico še enkrat otvoriti. Ker so tudi drugi zahtevali, se da konečno beseda tudi Joštu.

Vpraša Trglava: če so videli v dež. zboru, kako Slovence zatirajo in psujejo, zakaj niso takoj začeli obstruirati, ko se je šlo za pokritje večmiljonskega dolga, in so raje strastno glasovali za davek na pivo; zakaj se takoj niso postavili in rekli: kdor je brezmiseln dolg deželi napravljaj, naj gleda, da ga plača; namesto tega so pa pridno pomagali nemški deželnozbornski večini iz zagate na škodo savinskih hmeljarjev, in so začeli obstruirati šele, kakor je g. poslanec povedal, po Wastianovem predlogu, ki so ga pa presojali, kakor je tudi poslanec povedal, bolj s svojega strankarskega, ko z narodnega stališča.

Trglav se izgovarja, da bi drugače bili doklade na zemljiščni in hišnorazredni davek povišali.

Jošt pravi: Deželni odbornik Link Vam je pojasnil, da tudi povišanje doklad na pivo ne bo zadostovalo, ker se je že preteklo leto samo vsled zvišanja doklade za 1 krono na hl. znižal konzum piva na Štajerskem za 100.000 hl. kar je vzelo deželi 200.000 K; treba je računati, da bo pri zopetnem povišanju zopet za toliko padel konzum piva, in doklad za pokritev dolga bo vsejedno treba še 6% za direktne davke.

Ker se poslanec ni mogel drugače iz teh vprašanj izmotati, pravi, saj to še ni postava, to je še le okvirni zakon, in če tega Jošt ne razume, se ne morem z njim o tem sploh pogovarjati. Jošt mu pravi, naj on to razloži, kaj je okvirni zakon, zato je poslanec, da nam stvar pojasni. — Trglav pravi: Če me pa pozivlje, naj razložim, kaj je okvirni zakon, moram pač že povedati. Ker pa ni vedel, kako bi razložil, vpraša zvezarje: „Kdo je za mene?“ in najhuje vpije mladeniška zveza, da ga rešijo iz zagate: „Živijo poslanec!“ Koren pa hitro pravi: shod je zaključen. Jošt še Trglava opomni, da on našo hmeljerejo ravno tako „vestno“ zastopa, kakor pred nekaj leti dr. Korošec, ko se je prišel hvalit, da je izposloval provenijenčno postavu.

c Iz Griž. Po dolgih zimskih večerih človek vse mogoče razmišlja. Tudi jaz sem marsikaj preišljeval. G. urednik, ne zamerite, da govorim o dogodkih, ki so že davno za nami. Vendar me silí, da nekaj o tem spregovorim, namreč o naših klerikalcih, ali kakor jim mi pravimo „ajmohtarji“. Ko je šlo pred tremi leti za volitev državnega poslanca, so se ajmohtarji na vso moč zagnali za Povaleja. In tako se spominjam, da je bila na Sv. Marka dan procesija iz Griž na Lurd; ko smo opravili molitve za vsakdajni kruh, se nam je reklo, naj gremo k Štefanu Guzeju, da se bomo pogovorili zaradi volitev. Prišel je gosp. Roblek. Navzoča sta bila tuči župnik in kaplan Lorbek. Župnik je začel Robleka nagovarjati, naj pristopi h kmečki zvezi, in mu je očital, zakaj se druží z narodno stranko. Gosp. Roblek mu je rekel, da so njega postavili kmetje, a župnik je še dalje tiščal v njega, češ če pristopi h kmečki zvezi, bojo šli telegrami na vse strani in bojo vsi zanj. A Roblek je rekel: tega ne storim, ne

ndam se niti za las. Ko sta župnik in kaplan videla, da je vse zastoj, sta odšla. Potem smo se kmetje med seboj pogovarjali. F. P. je rekel: men' je tak on d . . . za povaleja, men' je le za župnika. Nato mu reče G.: jel' zato ko ti vole redijo? Če namreč župnik vole potrebuje, nu jih F. P. kupi, in pri tem profite dela, in ravno tako zopet, ko so za prodati, jih on mesarju prodal. Drugi, Š., je rekel na vprašanje, zakaj tako na Povaleja drži: ja veš, jaz poznam bolj Robleka ko ti, fajni človek in dobra duša je, da mu izlehka ne najdeš glihe; celih 15 let sva skupaj jagala. Pa ko bi bil Roblek najboljši, kar jih je na svet', tak jes ga ne volim. Men' je le za stranko! Še več takih oslarij bi lahko naštel in dokazal, da ajmohtarji niso nič boljšega mišljenja ko neumna žival. Ko bi jim postavili najslabšega cigana, pa bi ga volili. Saj je eden od njih rekel: če bi nam postavili hudiča, pa ga tudi volimo, ker oni že vejo, če bi „bio te prav“! — Amen.

v **Pozor!** Volilni imeniki za občinske volitve na Teharjih, katere se bodo vsak čas razpisale so večinoma že dogotovljeni. Volilci bodite previdni in pazite vsak dopoldan in vsak popoldan, kedaj se bo pribil oklic občinskih volitev na črno tablo v občinski hiši — bodisi v pisarni — v veži — ali zunaj!

c **Iz Št. Jurja ob j. ž.** — Zopet „lep“ donesek k kroniki našega gosp. župnika. Nedavno temu je izgnal naš g. župnik iz službe hlapca, kateri je bil bolan; dobil je namreč v službi (pri g. župniku) — kilo. Ta pa sedaj trdi, da je hlapca popolno zdravega odpustil. Hlapec išče pri sodnji pravice, ker g. župnik mu ni hotel plačati ne zdravil, ne stroškov za operacijo. In sedaj se župnik toži z ubogim, bolnim delavcem, mesto da bi mu dal vsaj drobtinico od svoje bogate obložene mize. O, ti Samaritani . . .

d **Bralno društvo na Bregu** je v svrhu razširjenja knjižnice 22. t. m. nabralo pri celjskih Slovencih z nabiralno polo 29 kron. Društvo izreka vsem darovalcem tem potom iskreno zahvalo. Enaka hvala gre tudi vrli gospodični Štefki Mornovi, katera je z vnemó prevzela težavni posel nabiranja.

d **Iz Dramelj.** Veselica, katero je priredila tukajšna podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda, je uspela nad vse sijajno. Vsi gostilniški prostori so bili prenapoljeni; pogrešali smo pač naše sosede Šentjurčane. Gospod Miloš Jarnovič je v lepih in jedernatih besedah razložil namen družbe in njenega delovanja. Pridno so segali potem gostje po srečkah in se je nabralo 100 kron in 18 vin., od katerega zneska se je čisti dobiček poslal družbi v Ljubljano. Izrekamo vsem domačinom, kakor tudi našim milim rojakom, kateri bivajo v tujini, za prispevke tem potom pristrčno hvalo. Naš župnik Ogrizek je pa čutil potrebo na prižnici hujskati proti družbi in proti udeležbi na veselici. Rekel je, da naj stariši ne puste svoje mladine pristopati k sprideni Ciril-Metodovi družbi, ker da je še dosti takih, ki se ne dajo zvabiti na njih veselice. Mi Drameljčani pa pravimo, da so take baže ljudje naši narodni nasprotniki in naj se jim zgodi tako, kakor pravi naša pesem: „Črna zemlja naj pogrezne tega kdor odpade.“ Isti res ni vreden, da ga zemlja nosi, da ga solnce obsije. Pa prišel bode tudi za te ljudi enkrat plačilni dan! — Podružnica priredi drugo nedeljo po Veliki noči zopet veselico in prosimo že danes naše sosede, da se našemu vabilu takrat gotovo odzovejo. Cirilov.

v **Šv. Štefan pri Šmarju.** V nedeljo 27. tm. se vrši pri g. Jakobu Planinšku javni gospodarsko-poučni shod in sicer ob pol eni uri popoldne. Govoril bo g. Jos. Drogenig iz Št. Jurja o mlekarstvu ter drugi govornik o vinogradništvu. K shodu so vabljeni vsi štefanski gospodarji in gospodinje, posebej vinorejci.

a **Čebelarstva podružnica za Št. Jurij ob Juž. žel. in okolico** ima v nedeljo, dne 27. febr. ob 3. uri popoldne svoj občni zbor pri Rudolfu Dobovišku s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Vplačevanje udnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Predavanje g. Kurbusa o prvem izletu ter reviziji pri čebelah spomladi. 7. Raznoterosti. Ob enem se prosi vse cenj. člane, ako bi se ne mogli udeležiti občnega zbora, da pošljejo članarino v prav kratkem času. Ako bi v slučaju ne bil občni zbor ob tej uri sklepčen, se vrši isti eno uro pozneje ob vsakem številu. Prijatelji čebelic ste najvljudneje vabljeni. Odbor.

v **Okrajna učiteljska konferenca za celjski okraj** se vrši letos dne 4. junija v celjski okoliški šoli. Dozdaj so se te konference vršile skupno s šmarskim okrajem letos pa se vrše za vsak

okraj zase. Pri celjski konferenci se bodo poleg drugih točk dnevnega reda reševala nastopna vprašanja: 1. Kako se naj goje telesne vaje v ljudski šoli? 2. Določitev normalnih zvezkov, ki se imajo uvesti na posameznih kategorijah ljudske šole. 3. Kako je mladino praktično navajati k varčnosti?

v **Planinskega Vestnika** letnika 1907 in 1908. odda brezplačno proti povrnitvi poštnine Franc Černevshek v Novi Štifti pri Gornjemgradu. Kdor se za list zanima, naj se na ta naslov oglasi.

c **Vojnik.** Šele zdaj sem prišel na to, da je drameljski župnik Ogrizek v „Slov. Gosp.“ dne 21. okt. in 23. dec. l. l. pisal, da je imel poprej in da ima sedaj z vsemi učitelji in farmani najlepši mir in pokoj, le z Adamičem v Črešnicah se ni mogel zastopiti. Kak mir je imel in ima s farmani, o tem lahko pripovedujejo Črešničani in Drameljčani cele storije. Saj je „Nar. List“ že nešteto krat pisal o njegovih „praskah“ s farani. To torej ne drži. Da pa tudi z drugimi učitelji ne živi v najlepšem miru, kaže slučaj, da je s svojim nastopanjem proti drameljskemu g. nadučitelju (saj je celo pridigal proti njemu!) dosegel, da je ta pustil orglanje.

Ogrizek bi rad utajil, da je njegovo divjanje zoper učiteljstvo krivo, da je n. pr. Adamič šel v pokoj. Zdaj piše v „Slov. Gosp.“, da je Adamič očitno priznal, da prostovoljno šel v pokoj. Torej hoče on na Adamičevemu upokojuju nedolžen biti. Res pa je: Dve in pol leta je Ogrizek tožaril Adamiča pri šolskih oblastih, hujskal je farane, naj ga tožijo, češ da premalo uči, da otroke pretepa (on sam je pa prosil na ministerstvo za dovoljenje šibe v črešniški šoli!), napadal ga je s prižnice itd. Adamič je uvidel, da mu ni mogoče več izhajati in se je na podlagi zdravniškega spričevala dal upokojiti, kar bi sicer pred 60. letom starosti ne bilo mogoče. Tako se je s takim „prostovoljnim“ upokojujem še večje nesreče rešil. Ogrizek pa se je pozneje po Črešnicah bahal: tako dolgo sem delal, da sem ga spravil. Sicer sem mu veliko škodil, pa prav se mu zgodi. Ogrizek-svetnik pa bo seveda zopet vse zavil in zakril, pozvedoval bo zopet na vseh prejšnjih učiteljskih mestih, saj še njegovemu sorodstvu ne prizanesa. Fej!

d **Iz Mozirja.** Naš kaplan Planinc je prišel dne 20. t. m. ob 11. uri zvečer domu. Morda je bil nekoliko vinjen ali pa se mu je bledlo — najbrž oboje. Mimo kaplanije je namreč prišla družba veselih fantov. G. kaplan se je začutil naenkrat v — smrtni nevarnosti in je začel klicati na pomoč. Čuvaj je priletel in pomiril fante, na kar so šli ti naprej domu. Za nekaj časa pa se je redar vrnil v spremstvu enega fanta. Ko sta šla mimo kaplanije, je kaplan zakričal in dvakrat ustrelil iz lovske puške na cesto. En naboj je zadel redarja, ne da bi ga ranil, ker je bil debelo oblečen. Orožništvo je na to posredovalo. Ali je g. kaplanu tako zelo posegel na možgane zadnji izobraževalni tečaj kršč.-socij. zveze?

a **Častna Izjava.** Ob času deželnozbornih volitev v maju 1909 sem objavil glede g. dr. Iv. Benkoviča notico o nekem dogodku v gostilni pri Belem volu v Celju, s katero je bil dr. Ivan Benkovič hudo žaljen. Ker trditve dotične notice niso resnične, kakor sem se prepričal, in ker nočem nikomur delati krivice, tudi ne političnemu nasprotniku, zlasti ne v osebnem oziru, prekličem omenjeno osebito dotične notice ter obžalujem, da sem jo objavil. Izrecno pa pripomnim, da to objavljam neprisiljen in iz popolnoma prostega nagiba. — Vekoslav Spindler.

v **Iz Mozirja.** Naša pridna deca misli vsak hip, kako pridobiti Ciril-Metodovi družbi kak vinar! Pred kratkim smo poročali, da je naša mladina priredila otroško tambolo v prid družbe sv. Cirila in Metoda. Danes pa smo v prijetnem položaju staviti našo navdušeno deco marsikateremu odraslemu magnatu in drugim narodnjakom, ki se še niso odločili prispevati za C.M. obrambni sklad — v vzgled. Naša mala Stanka Tratnikova, ki je duša vsega narodnega gibanja med mozirskimi otroci, je sklenila nabirati darove, prirejati male veselice, tambole in otroške srečolove še naprej in sicer tako dolgo, da bo imela 200 K, kamen kontra Roseggerju, kar se ji bo posrečilo sigurno v kratkem, ko je doslej že nešteto krat nabrala velike vsote. Nekateri mozirski narodnjaki so obljubili prispevati večje vsote! To omenjamo s posebnim namenom, opomniti petične rodoljube širom Slovenije svoje dolžnosti, da i oni pridejo in izpolne se precejšen prostor do 200×1000. Strastna navdušenost naše mladeži pač mora ganiti slehernega in ga spomniti, da v petih letih lahko spravi z malimi prihranki mesečno — vsoto 200 K družbi, ki danes tako rabi denar.

u **Višek malomarnosti.** V celjski bolnišnici je umrla žena nekega zlatarskega pomočnika. Mrliča so s krsto vred spravili v neko uto za vo-

zove (!), odkoder jo je imel voznik odpeljati na pustni torek na pokopališče. Voznik pa je na to stvar ali nalašč ali slučajno pozabil in ker se tudi mož ni brigal za pogreb svoje žene, je mrlič 14 dni obležal v dotični uti.

u **200 met. stotov živinske soli** se bode razposlalo še tekom tega meseca županstvom v celjskem okr. glavarstvu, da jo razdele posestnikom.

v **Nemške surovosti na železnici.** Zadnji nedeljo sta vstopila v večerni vlak na Ponkvi ob J. ž. mlajši Rebevshek in neki Majerič iz Celja — Že na kolodvoru sta rogovilila, — v vlaknu pa sta neprenehoma izzivala in dražila nekega Slovenca, kateri seveda ni bil kos obema nemškima izobražencema. Rebevshek ml. je kričal, da so Slovenci „zavrženo ljudstvo“ in nas je tudi še na druge načine sramotil. A on sam je — slovenskega pokolenja in Rebevshekova gostilna živi samo od slovenskih grošev. Kdo je torej bolj „zavržen“ in značajan, ali narodni Slovenci ali pa ljudje Rebevshekove sorte? Nemške surovine vobče zadnji čas pogosto ne dajo miru po vlakih. Treba bo govoriti z njimi in J. ž. enkrat resno besedo.

v **V Žalcu in okolici** začenjajo zadnji čas klerikalci zopet živahnejše rogoviliti. V Vrbju ustanovijo klerikalno bralno društvo, a za kaplana pride v Zalec znani Schreiner iz Dobrne. No, v Žalcu ni ponižnih dobrnskih ovčic!

d **Slovenskega shoda v Celju**, ki ga je za 20. tm. bila sklicala štajerska slovenska klerikalna sfranka, se je v dvorani hotela pri „Belem volu“ udeležilo okrog 150 ljudi. Razpravljali so na njem poslanci Terglav, Benkovič in Vrečko o obstrukciji v Gradcu in o vzrokih, ki so jo izzvali.

v **Poučno-zabavni večer „Slov. del. podp. društva v Celju“** v soboto je bil povoljno obiskan. Zanimivo je bilo predavanje g. V. Gaberca, ki nam je v kratkih potezah podal sliko nastanka in razvoja delavskega stanu, razpravljal o delavski pogodbi, nje dobrih in senčnih straneh, o pred-sodkih višjih krogov proti delavstvu itd. Tamburaški zbor društva je pridno sviral in tudi pevcii so zapeli par lepih pesmi. — V soboto 26. tm. se vrši drugi tak večer. Predaval bo g. Miloš Štibler o predmetu: Delavstvo in združništvo. Upamo, da bo obisk tega večera še številnejši.

c **Iz Gabrja pri Celju.** — Mariborska žaba pardon „Straža“ se je zaletela v nekega „liberalnega gospoda“. A zaznamovala ga je samo z besedico N., kar pomeni, da je „Stražin“ poročevallec norec.

c **Iz Gotovelj.** Našo vas so krasile posebno velike štiri lipe. Najdebelejša pred farovžem se je posušila, je sedaj posekana, in ima v primeru nad koreninami poldrugi meter. Mož po imenu Erčaljek jo je prinesel iz Griž in vsadil. Tega moža so še starijši Gotovljani poznali in se sodi, da je bilo drevo precej čez 100 let staro. Drugi dve lipi sredi vasi, malo tanjši, a mnogo višji, pravijo, da sta iz turških časov, ktere je neki Turek, ko se je po naših krajih podil, zasadil. V te lipe ob času kakega žeganja ali veselice radi fantje slovenske zastave nasajajo. Nekdaj so pa stari vozniki dogodke s svojih „rajž“ v Trst in na Dunaj in dr. iz francoskih vojsk nam mlajšim pripovedovali. Sedaj nam pa donajajo razni listi kar v hišo, kaj je novega po svetu, pod lipami je pa prostor za les, največ stavbeni, in prav v zadnjih letih, ko se je mnogo stavilo, se je ta prostor jako potreboval. Požarni brambi tudi služi dobro ta prostor. Pod Kotovo lipo, ktero so domači predniki vsadili, ima pa bolj mladi svet zbirališče. Če še pomislimo, da je lipa slovansko drevo, kaže to pri nas, da je tudi narodna zavest že od nekdanj vzbujena.

c **Gotovlje.** Glede shoda v Št. Petru dne 13. svečana se zvezarji hvalijo, kako so nameravali mene iz dvorane bacniti, ker sem se upal za besedo oglasiti. Vprašam jih torej: Ali ni Trglav v kmečki kuriji izvoljen za vse kmete? Že to se mi je čudno zdelo, da se na njegovem shodu tako težko do besede pride. Če ima n. pr. g. Roblek ali dr. Kukovec kak shod, se vedno še vpraša, če želi še kdo besede. Pri kmečki zvezi je to drugače; tu se mora kar pokimati, saj tak zvedenec, ko je Trglav, zamore kar sam na svojo roko o usodi savinskih kmetov odločevati, ne da bi od koga kak nasvet potreboval, saj ima on vse podatke, ktere nekaj ur „študira“, pa jo zadene. Kaj bojo potem drugi buteljni k temu govorili? Sosebno ker ima doma on itak vse zapisano. Ker je od edino-zveličavne kmečke zveze postavljen, mu seveda tudi sam Bog pomaga, da tako „ve-

stno" svoje dolžnosti kot poslanec spolnjuje, kakor je sam rekel na shodu. Ni čuda torej, da bi njegovi privrženci bili mene kar pohrustali, ko sem si upal tako visokega gospoda v zadevi davka na pivo in obstrukcije bolj natančno izpraševati. Oj ta „okvirni zakon"! Potrebno bi bilo torej, da bi me bili ven vrgli, ker sem mu kalil zaupnico. Seveda, tako ni bilo potrebno, se temeljiteje pobaviti o deželnih dokladah, živinoreji, o vinarstvu in trtni uši, ktera se je sedaj pokazala tudi v sav. dolini. O tem sploh ni bilo govora, pač pa drugega klanfanja odveč. Taka važna vprašanja je itak zmožen Trglav kar sam rešiti. —

M. J.

c Iz Št. Jurja ob j. ž. (Kako se ljudstvo slepari?) Naše tercijalke in škarniclarce so iznašle zopet novo sredstvo, kako ljudi napeljevati k neumnosti. Tako sem dobil n. pr. tudi jaz zalepko sledeče vsebine: „Sledeča molitev mi je bila doposlana s prošnjo, jo zopet naprej poslati. Prosim Vas torej, da jo prepisete in sicer isti dan, ko to sprejmete, in potem devet dni zaporedoma in vsakokrat drugemu prijatelju ali prijateljici pošljete. Pazite, kaj se bo deveti dan zgodilo. Bilo mi je povedano, da bo tistemu velika sreča podeljena. Med pisanjem si želite, kar Vam je najljubše na svetu in izpolnilo se Vam bo. Podpisati se ne smem. (Sledi molitev). Amen." — No torej, zdaj pa le, kdor hoče v devetih dneh srečen in bogat postati! — Lopovi, ki na tak ostuden način ljudstvo za nos vlečejo!

c Ustrelil se je v Celju v nedeljo podpolkovnik (oberstlajtnant) vitez Gëram, ki je imel za ženo hčer celjskega trgovca Trauna, baje zaradi rodbinskih razmer.

u Žalska moška in ženska podružnica imata v nedeljo, dne 27. svečana tl. ob 3. uri popoldne v dvorani Hausenbichlerjevi svoj redni občni zbor. Poleg običajnih točk dnevnega reda je govor gospoda potovalnega učitelja Ivana Prekorška. Zalčani in okoličani, vsi na skupščino! Dajmo primeren odgovor „Slovencu" na njegove nečuvne hujskarije zoper našo velevažno šolsko družbo! Vsak zaveden Slovenec prispevaj mali dar v odgovor!

c Kalobje. Skoro dobimo novega organista. Pa ne da bi se ustrašili: On je „novjek." Mnogo zna, celo „bulcar" se je že naučil igrati (kakor je sam rekel). Gotovo bo izgubil možgane pri tolikem delu in skrbeh: totu + flajš + pešnar, župnikov sluga, mežnar, in bogve kaj še vse. In sedaj še organist. Vraga, res ni špas! Srečni Kalobjani!

c Celjski Nemci nimajo več miru ni obstanka. Povsod so jim začeli ti preklicani Slovenci gledati na prste. Minoli četrtek se je vršil v Celju občni zbor vojaško-nastanjalnega društva, kjer so dozday Nemci po mili volji gospodarili. Ker so tudi slov. hišni posestniki interesirani pri društvu, so šli na občni zbor. Nemci so bili kar prepadeni in so hitro zbobnali toliko svojih mamečkov skupaj, da so imeli večino. Slovenci so pri volitvah v odbor dobili nad tretjino glasov, v kljub temu, da so Nemci na neznan način zvišali število oddanih glasov za 12 na korist Nemcem. Sama sleparija jih še drži po koncu.

Ljutomerski okraj.

n Radoslavci pri Malinedelji. „Gospodu" dopisniku v št. 7. „Slov. Gosp." bodi povedano, da nikakor ne verujemo, da bi bil on šel naravnost proti Radoslavcem. Pripeljal si se in ni te trebalo Filipičevi materi prositi, da bi vzel tisto, kar ti „pogačo" imenuješ. Verjamem ti, da si imel „pogačo" na očeh, ker pišeš, da je pri prvi hiši v Radoslavcih bila gostija; ne poznaš nas še — še manj pa si se nam dopedel s svojim obiskom na gostiji. — Zakaj se zaletavaš v tajnika malonedeljske posojilnice? Bi rad zlezal na njegovo mesto? — Kaj pa s kuršenskimi fanti? Znaš kaj, kolega, nabavi si tamburico, da si zabrenkaš, ko te bo napadlo, kakor je nekdanji brenkal David Savlu. — Našega mirnega predstojnika še izven Radoslavca za poštenjaka poznajo, kdo bo torej verjel tvoji umazani pisavi? — Vojsku pa lahko odpuščaš, če je kdaj kake zarobljenec z bičem po petah naškribal; zbog vsega tega bova midva z mojo komedijsko obleko vred po štirih v nebesa prišla. — Bodi nam zdrav in le poročaj še „Slov. Gosp." kaj od Malenedelje; le popiši vse, kake imamo suknje, kape, klobuke in hlače. Za vse take čenče Ti bo urednik hvaležen in pomni, da ti plačilo ne izostane. — Gostilničar k Sokolu v komedijiški obleki.

v Za narodni sklad so prikvartali v Jeruzalemu gg. Rajh, Petovar, Zabavnik, Kolarič, Pucanja, Urbančič in Sterman 2 K.

v „Čitalnica v Ljutomeru" je izvolila na svojem občnem zboru, dne 12. febr. 1910, sledeči odbor: predsednik Fran Čeh; podpreds. Fran Seršen; tajnik Janko Bankart; blagajnik Ivan Kryl; knjižničar Janko Karba; odbornika: Martin Čagran in Matilda Mihalič. Namestniki: Karba Angela, Dr. Karol Chloupek in Mirko Muršec.

v Častna izjava. V št. 130. „Nar. Dn." od 11./6./09. in v št. 28. „Nar. L." od 17./6./09. smo poročali o nekem dogodku, ki se je baje vršil med kaplanom Ognjeslavom Škamlecom in dekanovim oskrbnikom Pichlerjem v Ljutomeru. Dotičnih trditev na podlagi podrobnejših informacij ne vzdržujem ter jih zato v celem obsegu prekličem in obžalujem, da sem jih objavil in s tem žalil gosp. Ognjeslava Škamleca. Izrecno pa pripomnim, da to izjavo podam neprisiljen in iz popolnoma prostega nagiba. — V. Spindler.

Brežiški okraj.

a Bizeljsko. Umrl je g. Ivan Malus, ravno na dan, ko bi imel obhajati zlato poroko. Pokojnik je bil oče g. župana na Bizeljskem.

b Iz Kapel. Močno se je poznal pustni čas v dopisih iz Kapel v „Slov. Gosp." Je pač imel pust tudi močen vpliv na dopisnikevo možgane. Menda je celo padel na glavo. Govori o nekkih napadih mladeniča od ZSNM. Vsakdo je moral takoj spoznati, da čuk sam o sebi poje. — Pravitam tudi, da ni bistroumen, kdor si iz pridige samo eno besedo zapomni. No vprašali bi včasih radi tebe kaj iz pridig, dragi prijatelj! — Župnik pa nam tudi naj razloži, kdo je kriv, da od njegovih pridig več ko polovica moštva izostane. — Silno rad čveka dopisnik o „liberalizmu". — Kako ga naprednjaki bodevmo v oči! Razkrinkujemo pač vaše lumparije. — Dragi sovaščan, zapomni si: ne prodiraj ledu v sredi Sotle, ker je globoka in ne prozorna. Čital si morda kedaj zgodovino o Hunih, kako so divjali in razsajali kakor zbesneli, naposled pa jih je zadela usoda. Tako je z vašim početjem proti nam in tak bo tudi vaš konec. — Sramotno je gotovo, če se gre po bernji in se nadleguje reveže in premožne. Sramotno pa ni, da smo udje ZSNM odkriti in značajni in nam je čast nositi naše znake, dočim se vi svojih sramujete. Prišel sem nekoč slučajno v neko gostilno in tam našel nekega „vašega" mladeniča. Kakor hitro je zapazil naš znak, je takoj djal svojega v varno skrivališče. Iz tega se vidi, da je vaše početje le navidezno, hinavsko. Toliko naj zadostuje za danes. — Napredni kapelski mladenič.

b Iz Podsrede. — O dopisniku mariborskih klerikalnih listov vlada med nami splošna sodba: da mu manjka eno kolesce. Napada nas, ker odpiramo ljudstvu oči: da vidi, kdo so oni ljudje, ki obljubljajo ljudstvu zlate gradove, mislijo pa pri tem na — svoje žepe. — V zadnjem „Sl. Gosp." zopet hvali svoje „šaušpilance". Ali je mislil pri tem na „okroglih sto udov" kat. br. dr.? Nič bi se ne čudilo, ko bi ena ali druga nenadoma prišla v to vrsto udov... Da napada vrlo hčerko našega g. poštarja, gđca Marico Panekovo, napredno in zavedno mladenko, temu se mi ne čudimo. Ko bi se mu dala vporabljeti za „igračo" (na primer za „kratek čas" v spovednici, kakor njegove ljubljence!), bi bilo dobro. Napada tudi g. poštarja, češ da se na poštnem uradu s strankami neprijazno ravna. To je grda laž. G. poštar in gđca hčerka vsakomur rada postrežeta, kakor klerikalcu, tako naprednjaku. Nad tako lažljivo pisavo se le zgražamo. Na slabih lončenih nogah stoji malik podsredski klerikalizem, če se morajo že rabiti taki „topovi" proti sovražniku. In padel bo! — Kmetje iz podsredške okolice.

Ptujski okraj.

p Sv. Lovrenc v Slov. Gor. Kaplan Koprivšek se strašno jezi, da ste ga poštriglali. (Se bo že pomiril. Op. uredn.) Namesto da zabavlja na naš list, naj raje svoje zvezarje in Marijine device uči poštenega življenja, da se ne bodo ponoči shajali in še le zjutraj domov prihajali. Ali hoče, da govorimo bolj jasno? Tu ima dela dovolj, nas pa naj pusti pri miru! — Veselica „dekliške" zveze zadno nedeljo se je strašno slabo obnesla. Lepo je bilo videti nekega starega možicelja z lasuljo, kako je poželjivo gledal po mladenkah, ki so igrale. Ej prestari smo že, da bi se nam še ljubezen vžgala!!! Ne?!

p Sv. Andraž v Slov. Gor. Dne 31. mm. se je poročil g. Jakob Čeh z Ivanko Druzovičovo. Naše čestitke.

p Sv. Lovrenc v Slov. Gor. Nekateri sumničijo podpisanega, da Vam piše dopise od tukaj. Prosim slavno uredništvo, da pove resnico. Jos. Repič, ekonom v Juršincih. — (Op. uredn.: Potrjujemo, da gospod Repič Jos. ni naš dopisnik).

p Sv. Bolfenk pri Središču. Vera peša! — Dne 13. tm. nam je gosp. župnik Ivan Zdravec

pri rani službi božji posebej naročil, da bo popoldau pri večernicah poseben krščanski nauk, katerega moramo priti gotovo vsi poslušati. In res ni bilo skoraj hiše, ki bi izostala od tega nauka. Možje, žene, odrasla mladina, družina, vse je šlo, še otroke šolarje smo gnali s seboj k razlagi katekizma. Ali žalibog smo se zmotili. Naš župnik si je vzel predmet iz — knjižice ljubljanskega škofa, pa ne iz katekizma. Pravil nam je, da je danes vse jako štimano po obleki, posebno mladina, da danes že ženske navadno samo v eni kikli ali janki hodijo, in celo na pol noge, in, da tudi že nage spijo, — in moški — je zakričal — huj, hej, te-te-te ne bom dalje govoril. — K zadnjim besedam ga je pripravil smeh zbranega ljudstva v cerkvi, ki se je smejalo kakor v gledališču, če vidi opico brez godbe plesati. Zato vas prosim, g. župnik, učite nas krščanski nauk iz katekizma, pa ne iz raznih „izkušenj". O izpraševanju katekizma bolfenske mladine za spovedne listke bova drugič govorila. — Ve-le-le-le Valentin.

v Nesreča v šoli. Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah se je postavila neka šolarica pred poukom k peči. Pri tem ji je začela goreti obleka. Dekle je teklo ven in se vrglo v sneg; tovarišice so ji pa hitro trgale obleko z života. Vendar pa je dobilo tako hude opekline, da je v ptujski bolnišnici umrlo.

d Politični shod v Ptuj. 20. t. m. se je zbralo v Narodnem domu v Ptujju lepo število samih veljavnih mož iz ptujske okolice na shodu, ki ga je sklicalo pol. društvo „Pozor" v protest proti nemškemu nasilju in krivicam v Gradcu. Shod je trajal od 11. do pol druge ure popoldne. Predsedoval je gosp. dr. Fermevc kot predsednik društva. Prvi je govoril dr. Verstovšek; njegov govor je bil jako „zmagovit", poln hvale nad dozdajnim uspehom in poln bojaželjnosti za bodočnost. Odkrito rečeno, mi si želimo na shodih, na katerih se govori o obstrukciji, treznega razmotrivanja položaja. Naj se razmotriva objektivno o stvari in ne v trenutnem navdušenju, ker nam zna bodočnost prinesiti ogromno razočaranje. Bojevitost, razbijanje po pultih itd. je v gotovem trenutku na mestu, a ob pogledu v bodočnost nam mora biti vedno pred očmi vprašanje: kako stvar voditi naprej, da bo pri naših slabih močeh imela uspeh in da se s kako nepremišljenostjo ne razbije v prah vse naše dozdayno delo. Nevarno je orožje, s katerim se branimo danes proti Gradcu, zato je treba skrajne premišljenosti, previdnosti in hladnokrvnosti, da ne ranimo s tem orožjem samih sebe. Smo odločno proti temu, da se gre med ljudstvo z bojevitimi govori, ne da bi se mu povedalo tudi, kako težko je pri naših šibkih silah v Gradcu ta boj izpeljati do konca, in ne da bi se mu obenem pojasnilo dalekosežnost koraka v Gradcu. Obstrukcije, katero v danem trenutku v polni meri odobravamo, se ne sme ljudstvu siliti kot igračo. S tega stališča je drugi govornik. dež. posl. dr. Kukovec tudi govoril ter je kritično razmotrival pomen obstrukcije. G. dr. Lašič je govoril o zatiranju Slovencev v Ptujju na gimnaziji pri sodnji in drugod. Na predlog Miha Brenčiča se je sprejela rezolucija, s katero se izreka zaupanje slov. poslancem in se jih poziva, naj vztrajajo v obstrukciji. — Na shodu je bil navzoč tudi državni poslanec dr. Ploj.

a Ustanovni občni zbor Ciril-Methodove podružnice v Središču se vrši v nedeljo, dne 6. marca, na kar že danes opozarjamo.

a Krčevina pri Ptujju. V nedeljo, 20. t. m. ob pol 3. uri popoldne je bil pogreb veterana g. Janeza Amona, bivšega mesarja v Ptujju. Pokojnik je dosegel 70 leto starosti in bil vrl Slovenec in tast g. Plavinšeka, solicatorja dr. Rosine v Mariboru. Slovensko bojno društvo je svojega člana v častnem številu in z zastavo spremilo k zadnjemu počitku. Vrlemu možu bodi lahka zemljica!

v Požar. V nedeljo po noči je zgorela hiša pri vinogradu štajerske hranilnice v Janževem vrhu bl. Ptujja. Ogenj je bil tako velik, da se je videl odsev iz mesta.

u Žetale. Občni zbor „Kmet. in bral. društva" v Žetalah se vrši dne 6. sušca v šoli po rani maši. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. Pozdrav predsednika. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Načrt za bodoče delovanje. 5. Volitev novega odbora. 6. Sprejem novih udov. 7. Podavanje: Kako se razširjajo kužne bolezni pri ljudeh in pri živini. K obilni udeležbi vabi odbor.

d Štajercijanskega shoda v Ptujju se je udeležilo kakih 70 ljudi, zvečine iz Ptujja. Govo-

rila sta Drofenik iz Slatine in Kresnik iz Črešnjovca. „Dokazovala“ sta navzočim, kako malo davka Slovenci plačujejo. Druge nesreče ni bilo.

v Sv. Vid pri Ptuj. Dne 7. februarja 1910 so se vršile, kakor ste že poročali v občini Vारेja občinske volitve. Ta precej obsežna občina je bila do sedaj popolnoma v nemških rokah in znani Schosteritsch je vse svoje moči in zgovornost napel, da spravi v odbor Nemce in njihove prijatelje; stvar pa se mu ni dobro posrečila in še cel, on ni bil izvoljen v odbor. Slovenci bi bili lahko sijajno zmagali, ko bi se bili tudi zunanji volilci s Ptuj, Hajdina itd., ki imajo v Vareji volilno pravico, volitve vdeležili, pa ti narodnjaki so rajši doma spali in sanjali o minulih pustnih veseljih, nego se brigali za volitvo v Vareji. — Mnogim volilcem se pa tudi niso dostavile legitimacije in ckr. okrajno glavarstvo ptujsko je celo pozabilo imenovati dva člana v volilno komisijo.

Iz Ivanjkovec pri Ormožu. Redni občni zbor tukajšnje štaj. kmetijske podružnice vršil se je v nedeljo, dne 30. januarja t. l. v gostilni gospe Kralj ob lepi udeležbi članov. Iz letnega poročila nam je omeniti, da je štela podružnica v minolem letu 60 članov, da je odbor imel dve seji ter da so se vršila tri podučna predavanja. Opravilni zapisnik je štel 120 števil. Podružnica je posredovala za svoje člane pri nabavi 2 plemenskih pingavskih bikov, 3 plemenskih merjascev, raznih umetnih gnojil, sadnih drevesc, semenja itd. Dobila je podružnica v preteklem letu 1 stroj za rožje drobiti z gepelnom, 3 tirolske drevesne škropilnice, daroval ji je osrednji odbor 1 travniško brano, podružnica sama pa si je nabavila 2 požiralnikovi cevi. Dohodkov je imela podružnica K 376.44, izdatkov K 362.04, toraj preostanka K 14.40. Računskim pregledovalcem sta bila izvoljena g. Ivan Pučko in g. Alojzij Škorjanec, katera sta svojo nalogo izvršila in je občni zbor računsko poročilo odobril. Za odposlanca k glavni skupščini c. kr. kmetijske družbe Štajerske je bil izvoljen načelnik Lovro Petovar. Določila sta se dva predloga za glavno skupščino. Precejšnje število navzočih članov si je naročilo raznih gospodarskih potrebščin kakor umetna gnojila, vrbove sadike, sadna drevesca itd. Ko je tako občni zbor svoj posel izvršil, je predaval potovalni učitelj Pirslinger o vinskih boleznih, ki se najdejo pogostoma pri nekih vinih, in kako se dajo te na prav lahek način odpraviti. Poučeval pa je tudi v ravnanju z vinom sploh ter o drugih času primernih vinogradniških predmetih.

Mariborski okraj.

u Iz mariborskega okraja. (Poglavje o naši narodni mlačnosti.) Dovolite, gosp. urednik, da svoja razmotrivanja še skončam. Če bi šel človek v Mariboru od hiše do hiše, bi našel i v nemških i v slovenskih hišah nemški kot občevalni jezik. S kuharico ali dekle se morda še govori slovenski, če ta nemški ne razume; in mi se še čudimo, če pišejo nam sovražni listi, da je naš jezik, jezik dekel in hlapcev? Sami ga delamo hlapcem in beračem, sami ga zaničujemo, in pri vsem tem še hočemo, naj nas drugi ne zaničujejo! — Kdor se poda v Mariboru zjutraj na trg, bo videl tam slovensko ljudstvo iz okolice stati in prodajati pridelke. Pridejo nemške gospe in vsaka razume slovenski, mora razumeti, zakaj marsikatera prodajalka ne razume jezika „gospodov.“ In vkljub temu proda tako dobro, kakor njena sosedica nemčurka. Videl sem ženice, ki so razumele nemški, a so vendar prodajale in se pogajale v slovenskem jeziku in svoje dobro blago kaj hitro in dobro prodale. Od takih ženic bi se naj učil marsikdo, da nas naj ne bode sram, če smo Slovenci in da se nikar ne skrivajmo. Lahka stvar je za debelim zidovjem „Narodnega doma“ nekoliko razvnet trkati in piti na zdravje naroda. Zunaj pa se skrivajmo!

Bodi konec te malomarnosti! Kar je slabega, popravimo, kar je gujilega, izrežimo. Naj bo vsakemu Slovencu, vsaki Slovenki zavest, da je Slovenec in Slovenka, dolžnost, katero spolnovati mu je zopet dvojna dolžnost. Naš izrek „svoji k svojim“ naj velja v takem obsegu, v takem pomenu, da se mora zgoditi že nekaj posebnega, predno bi prelomili ta izrek. Potem nas ne bodo grdili ne renegatje ne drugi narodi in tudi nesramni listič „Marburger Zeitung“ si bo z vsemi drugimi bratci vred premislil dvakrat, trikrat, preden bo se drznil smešiti nas. — Naj nas ne bo nikdar sram samega sebe!

v Prodaja. Graščini Ferštanj in Wartenheim pri Pragerskem je nakupil neki Reinagl z Dunaja za 138 tisoč kron.

v Tatvina. Pri Kirbišu v Framu sta ukradla viničarska sinova Miha Robus in Anton Perklíč 228 kg pšenice in ajde. Uzmoviča že sedita.

d Mariborski okr. zastop je imel 17. t. m. sejo, v kateri se je odobril okr. proračun s 143

tisoč 842 K izdatkov in 65.565 K dohodkov. Pri manjkaj se bode pokril s 17 odstotnimi okrajnimi dokladami. Med predlogi in sklepi je omeniti stremljenje za ustanovitvijo štabnih konjskih sejmov v Mariboru.

v Radi krivih izpovedb v zadevi Antona Kmetca, ki so ga dolžili, da je po letu umoril na Dravskem polju svojo ljubico, je mariborsko sodišče obsodilo 45 let staro kmetico Marijo Kmetec iz Jablanja pri Pragerskem na dva meseca ječe.

v Mariborska hranilnica je dovolila za Roggerjev sklad nemškega Schulvereina 2000 kron. To je storil zavod, ki upravlja toliko slovenskega denarja!

v Iz Št. Ožbalta ob Dr. 13 letnemu fantu A. Kositarju je odtrgal stroj za rezanje slame levo roko od lakta naprej. Fanta so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

u Drobne novice. Državna žrebčarna se ne nastani v Mariboru, kakor je poročala dnajska „Zeit“, temveč v Račjem.

v Umrlo žensko goljufal. Iz Maribora poročajo sledeče: Pred nekaterimi dnevi je umrla v Pobrežju neka Ivana Höfler, ki je imela 700 kron naloženega denarja v hranilnici. Malo pred svojo smrtjo pa je naprosila kovašk. pomočnika Fr. Vračka, ki je stanoval v isti hiši, naj ji vzdigne denar pri štaj. hranilnici v Gradcu, ker ga želi pred smrtjo razdeliti. Vračko je to storil, a ker je ženska medtem umrla, si je denar pridržal in začel z njim pijančevati. Prišli pa so mu na sled in ga zaprli. Imel je še nekaj sto kron denarja.

v Umrli je v marib. bolnišnici kmečki sin Franc Hojnik, katerega je viničarski fant L. Kugl težko ranil v pretepu pri Stampfiovi gostilni v Framu.

d Prvi „uspeh“ nemškega „kulturnega“ dela pri Sv. Lenartu. Dne 21. februarja t. l. je smrtnonevarno zabodel šolar nemške šole Anton Vella šolarja slovenske šole Franceta Nekrepa, ki je bil poprej tudi šolar nemške šole. — Žalosten, ostuden čin! In kdo je temu kriv? Nikdo drugi, kakor takozvani „prijatelji“ te „nemške“ mladine. Prvo, kar so se namreč morali učiti ti ubogi zapeljani otroci, je bilo brezmejno sovraštvo do vsega „slovenskega“. To se je pričelo kar pri blagoslavljanju blažene nemške šole. Kakor teleta so nabasali namreč prireditelji slavnosti „svoje“ otroke na velik voz, jih okinčali z frankfurtercami ter jih učili, da se morajo na vse grlo dreti „heil“. To baje Slovence najbolj peče. In olikanje se je začelo. Otroci, kateri so poprej spoštljivo pozdravili mimoidoče, so začeli zdaj gledati v vsakem Slovencu predmet, katerega se lahko mirno in nekaznovano zasmehuje. Vsakega se je pozdravilo s huronskimi „heil“-klici. Ta lepi začetek je našel kmalu še lepšo nadaljevanje. Prva skrb nemških učiteljev je bila, da so prepovedali vsem otrokom pod strogo kaznijo, pozdraviti koga slovensko. Cele ure so se mučili s tem, da so konečno utepli v še najbolj zabito butico svoj nemški pozdrav. In zdaj se je začelo. Z izživajočim nasmehom se je začelo zdaj pozdravljanje Slovencev. Na obrazu vsakega otroka se je kar lahko čitalo, češ da te on ne pozdravlja radi tega, da bi ti izkazal kako čast, marveč le radi tega, da bi te dražil in izzival. Gorje onemu, ki je bil tako nepreviden in se je dal izvabiti iz svoje rezerve. Smeš cele korone, dolgi nos, jeziki itd., to je imel kot uspeh za svoje nauke. Druge zopet, kateri niso bili tako vročekrvni in se niso dali izvabiti, je doletela druga kazen. Njih zdaj ti „olikanci“ sploh ne pozdravljajo več. Kot vzor te vrste služijo otroci naših uradnikov in trgovcev ala Ureka, Fišerja, Dimnika, Novaka itd. — Ni dovolj, da si je izbrala ta naidebna mladina starejše osebe za predmet svoje zabave, vrgla se je s celim gnjevom svoje zapeljane duše na svoje prejšnje součence iz slovenske šole. Vsaki dan je čakala znana bagaža na različnih delih trga na učence slovenske šole. Že kar od začetka so bili „boji“ na dnevnem redu. Pri tem so ti šolarji tako predrzni, da pridejo kar k slovenski šoli ter začenejajo v pričo župana in občinskih odbornikov svoje pretepe s slovenskimi otroci. Še le pred par dnevi so prišli popolnoma organizirani in oboroženi k slovenski šoli k popolnoma pravilnemu pretepu. To sta gledala občinska odbornika Janez Slawitsch in Kajetan Haller, stala pri otrocih, ter sta se smejala, kako je premoč „nemška“ pretepeala Slovence. Tu nima grajalne besede ne šolsko vodstvo, ne občina, ne okrajno glavarstvo, kateremu se je vsa zadeva že davno naznanila. Kaj čuda, da je rastle v tem zaščitju

greben in ponos teh žalostnih junakov tako daleč, da že ne znado več presoditi kaj je hudodelstvo. Žalostni uspeh take vzgoje — je današnji umor. In zato smo rabili nemško šolo! Slovenski stariši — pomislite.

u Sv. Kríž nad Mariborom. Zopet napad in da bolj zaleže, koj v „Straži“ in „Slov. Gosp.“ zaporedoma! Brez osebnih napadov pač gospod župnik Kocbek ne more živeti. Napada nas pa, ker smo drugih nazorov glede na sredstva, kako povzdigniti naše pošteno še v marsičem zaostalo ljudstvo na višjo stopinjo blagostanja in omike; ker vemo, da je temu ljudstvu nujno treba samostojno misliti, da pride tako do resničnega spoznanja svojega položaja. Ničesar pa se duhovščina bolj ne boji nego samostojnega mišljenja v ljudstvu in zato preganjanje vseh duhovščini nasprotujočih listov, češ da so brezverski. S tem strašilom kaj lahko zmagujejo pri nerazsodnih ljudeh. A sedaj je opravičeno vprašanje, niso-li brezverski tudi oni klerikalni listi, ki namesto ljubezni miru in sprave oznanjajo sovraštvo in zaničevanje do vseh, ki so drugačnega mišljenja, dasi tem le ne morejo oponašati najmanjše nepoštenosti?

Omenjeni napad moramo zavrtni še z druge strani. Očita namreč uradništvu in učiteljstvu, da zahteva vedno večjo plačo, da pa zometuje „naš s krvavimi žulji zasluženi denar.“ Na to je pač lahek odgovor. Tudi duhovščini se je na njeno zahtevo zvišala plača. Ali tisti denar, ki ga ona dobiva, ni tudi „s krvavimi žulji zaslužen“? V očitaniu, da zometujemo trdo zaslužen, tedaj kmetški denar, tiči mnogo hinavščine. Kazati hočejo, kako so vneti za blagor ljudstva. Kako je s tem v resnici, lahko vidimo ravno pri sv. Krížu. Pri nas ni bogatstva, a dva kmeta, ki nimata otrok, sta darovala dva tisoč kron za nov veliki zvon. Potreben ravno ni bil, saj krščanska cerkev prvih sedemstolet sploh ni poznala zvonjenja. Vendar zvon že visi in je stal v livarni 7200 K. Manjkajoči znesek se je moral nabrati in pobiralo se je v cerkvi in zunaj cerkve po celi fari. — Pobira se sploh za vsakovrstne reči, le za take ne, ki bi povzdignile gmotno stanje in odporno moč naroda, na katerega pritiskajo od vseh strani mogočni sovražniki. Tako skrbi pri nas za blagostanje ljudstva ona stranka, ki ljudstvo le izžema nalagajoč mu davkov, ki niso nikjer zapisani, nam pa se drzne očitati pošteno zaslužen plačo, ki je natanko odmerjena po državnih in deželnih zakonih. — Resnici na ljubo tudi povemo, da se je izvršil napad še le potem, ko je bil — o ironija usode — dotični list že odpovedan.

a Drobne novice. Za sodnijske poduradnike so imenovani pri mariborski okrajni sodnijski sluge gg. Dolinšek, Jug in Kobler. — Občni zbor podpornega društva slov. organistov se je vršil 27. jan. v Poljčanah. Društvo šteje 78 članov; dohodkov je bilo minulo leto K 177'20, stroškov K 76'23, premoženja K 1925'30. Gospodje organisti so se nekaj vsajali zaradi dr. Kukovčevega predloga proti bernji, in trdili, da jih hoče on oropati še tega, kar dobe. Mislimo, da bi bilo pravilnejše, ako bi se gg. organisti, ki žive mnogokrat res v veliki bedi, obrnili na bogato cerkev in duhovščino, da bi jih boljše plačevala. Zakaj bi imeli nekateri milijone, drugi pa nič? Potem bi gg. organistom ne trebalo pobirati okrog — kar ni vedno prijetno delo.

a Bralno in pevsko društvo „Maribor“ ima v soboto, 26. svečana t. l. ob 8. uri zvečer v kmetški sobi „Narodnega doma“ izredni občni zbor. Dnevi red: 1. Prememba pravil. 2. Slučajnosti. Ker se posebna vabila ne razpošiljajo, vabimo tem potom vse člane, da se tega važnega občnega zbora udeležijo. Odbor.

v Podpora. Ckr. namestništvo v Gradcu je dalo na razpolago še 10 vagonov sena za razdelitev med silotrepe probivalstvo marib. okr. glavarstva.

a Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Ruše in okolico vabi k gledališki predstavi, ki se priredi v nedeljo, dne 27. februarja 1910 v gostilni gosp. Antona Novaka v Rušah. Vspored: I. „Dve tašči“. Veseloigra v enem dejanju. II. „Svoje glavneži“. Veseloigra v enem dejanju. III. Srečolov. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vinarjev. Obilne udeležbe prosi podružnica.

v „Dramatično društvo“ v Mariboru opozarja na drugo gostovanje članov dež. gledališča v Ljubljani, gdč. Thalerjevo in g. Povheta dne 6. sušca t. l. Uprizori se „Šivilja“, zanimiva burka s petjem v 4 dejanjih. Naše cenjene gdč. igralke in g. igralce prosimo, da prihajajo k vajah redno in točno. Redno in točno prihajanje k vajah omogoči, da vam ne bo treba ostajati pozno v noč na odru in tudi toliko vaj ne rabimo.

Slovenjegraški okraj.

c Št. Janž na Vinski Gori. Pri nas smo imeli dne 23. prosinca t. l. občinsko sejo. Ko je bila končana, prosi Martin Zajc, občinski odbor-

nik, da sme nekaj predlagati. Župan Vodšek mu da dovoljenje. Na to predlaga Martin Zajc, naj bi se njegovemu velikemu prijatelju gostilničarju Žager, našemu dosedajšnjemu organistu, plača povisala. Ker pa župan ve, da to ni v postavi, da bi občina organista plačevala, in ker je naš župan precej trden, mu ta predlog takoj odbije. Nato reče Martin Zajc grede iz obč. pisarne: „Preklet, boste že videli, kakšne bodo prihodnje obč. volitve, ako našemu organistu plače ne povisate!“ — Tu se spet vidi, kdo v naši občini nemir dela.

d Ustrelil se je v Marnbergu ključavničarski mojster Alojzij Fürpass. Nabil si je v puško steklenine, kroglice od kolesa in pa sesekanih žrebčev, ustrelil se je naravnost v srce in bil takoj mrtev. Zapušča bolno vdovo s 4 otroci.

Konjiški okraj.

v Drzen napad v tobakarni. V Konjicah je prišel 47 letni runar Anton Vivod v tobakarno g. Peindla in je zahteval smodke. V trgovini je bila 12 letna tobakarnarjeva hčerka sama navzoča. — Vivod je deklo naenkrat zgrabil za roko in skušal priti do miznice z denarjem. Dekle je začelo kričati, na kar je mati pritekla in dala predrzneža zapreti.

Iz raznih slovanskih krajev.

d Sv. Duh na Ostrem vrhu. Tukajšnji posestnik vlg. Ranjak je postavljen pod varstvo (kuratelo). Iz različnih razlogov se posestvo proda. Isto meri 106 oračlov in je sodnijsko cenjeno 36.235 K. Pri posestvu je žaga. Ker je velika nevarnost, da posestvo pride v tujčevo roko, se tem potom opozori na prodajo. Pojasnila da Miha Stelzl, Sv. Duh—Lučane.

u Njiva se pogreza posestniku Francu Miljavcu v Grgarju na Goriškem. Pogreznila se je že 8—10 m v obsegu in kakih 20 m v globočino. Jama se vedno razširja in napolnjuje z vodo.

a Pri občinskih volitvah v Črnomlju so se klerikalci zvezali proti slovenskim naprednjakom s tam naseljenimi kočevskimi Nemci. Izvoljenih je 5 naprednjakov, 4 klerikalci in 3 Kočevarji. „Slovenec“ pa je poročal, da je zmaga S. L. S. Politični banditi!!

a Deželni kulturni svet za Koroško. Dne 10. t. m. se je vršil v Celovcu lepo obiskani shod slov. zaupnikov iz raznih delov dežele. Z največjim ogorčenjem se je izrekel protest proti nameri nemškonalionalne večine, ki hoče z dež. kulturnim svetom uničiti gospodarsko samostojnost koroških Slovencev. Sprejela se je resolucija, da se mora dež. kulturni svet razdeliti v slovensko in nemško sekcijo.

a Živinorejsko zadrugo so ustanovili 10. t. m. slovenski živinorejci v Celovcu. Predsednikom je izvoljen Fr. Grafenauer.

Pododbor klerikalne ljubljanske Zadrugne zveze so osnovali 10. t. m. v Celovcu za Koroško.

a „Freie Stimmen“ odkrito priznavajo, da nemški nacionalci podpirajo in razširjajo „Štajerca“, ker z njim pobijajo slovenske voditelje in delajo za Nemce. Pa pravi „Štajerc“, da je za slovenske kmete!

u Otrok je zgorel pri Sv. Miklavžu na Primorskem. Mati Germek je bila tako neprevidna, da je pustila svojega štiriletnega sinčka samaga doma. Mali deček je porabil priliko, da se poigra z šibicami, pri čemur mu je začela goreti obleka. Ko se je mati vrnila čez eno uro, je našla zgolj eno truplo na tleh.

d Nečuvven škandal! Sramoto za sramoto si nakapajo slovenski klerikalci. Glasovanje za laško univerzo v Trstu v goriškem deželnem zboru, glasovanje za Nemca proti naprednemu Slovincu v kranjski trgovsko-obrtni zbornici, omogočenje nastavitve nemškutarskega nadučitelja za slovenski kraj v kranjskem deželnem šolskem svetu itd. itd., kdo bi vam vse to mogel naštet! Izdajalska politika slovenskih klerikalcev gre svojo pot. Kar pa je storil goriški klerikalni deželni poslanec in dež. odbornik, deželnosodni svetnik in dr. Gregoričev politični hlapec dr. Stepančič, to pa presega meje. Dne 20. t. m. je zborovala v Gorici laška „Lega“. In dr. Stepančič si je menda mislil: če smo si z laškimi liberalci v deželnem zboru tako „ta svoji“, še bom menda tudi na njihovo zborovanje smel. In šel je. Slovenec (?) na zborovanje najbolj zagrizenih Lahov. A skupil jo je — in zaslužen! Z „vsiljivcem“ in „ščavo“ (psovka za Slovence!) so ga vrgli iz dvorane. Kajpak: liberalnim Lahom so slovenski klerikalci dobrodošel privesek samo v deželnem zboru. Sramota za olikanega (?) Slovence (?), ki si gre na-

kopat tako narodno grdobijo! In ta dr. Stepančič je baje predsednik „Slovenske čitalnice“ v Gorici! Ali res?

a Opatija prodana! Nekateri listi poročajo, da je Južna železnica minolo nedeljo prodala vsa svoja letoviška poslopja in k njim spadajoča zemljišča neki madžarski družbi za 9 milijonov kron.

v Delavske hiše bo začelo graditi ljubljansko mesto. Poroča se, da na spomlad začnejo zidati dve veliki dvonadstropni delavski hiši za 200 tisoč kron.

d „Slovenec“ še vedno molči na razkritje, da je ljubljanski škof Bonaventura si krivično prilastil hranilno knjizico sestre pokojnega prelata Rozmana in da je zaradi te goljufije tožen. Na dan, gospodje, z resnico!

d Kranjski deželni odbor priredi letos gospodinjski tečaj za učiteljice v Ljubljani.

d Volitev v slovenskih trgih na Goriškem za deželni zbor, katera volitev je potrebna vsled odstopa poslanca A. Gabrščka, se baje vrši 17. aprila, event. ožja volitev 21. aprila.

d V Apačah na Koroškem je umrl zavedni Slovenec Anton Wutte, ki je od svoje zgodnje mladosti vedno stal v vrstah narodnih bojnikov.

Kmetje! Naročajte in širite svoj list! — Ako še niste obnovili naročnine za „Narodni List“, odpošljite jo takoj!

Obrtni vestnik.

u Nova postava o delovnem času v trgovskih obrtnih. V drž. zakoniku z dne 4. tm. je objavljen dodatek k novemu obrtnemu redu; dodatek urejuje delovni čas v trgovskih obrtnih. Formalno je ta zakon dopolnilo §. 96. obrtnega reda in se glasi:

§. 96. d. V trgovskih obrtnih, v špedicijski obrti in v blagovnih skladiščih pridobitnih obrti se mora dati pomožnim delavcem (§. 72.) po skončani dnevni delovni dobi neprekinjeni čas odpočinka najmanj 11 ur. Za voznike v špedicijski obrti naj znaša neprekinjeni čas počitka najmanj 10 ur.

Med delovnim časom treba pomočnikom dati opoldanski odmor. Lahko se jo da vsem pomočnikom podjetja istočasno ali pa na menjajoč način, a trajati mora najmanj poldrugo uro, če popoldanski delovni čas traja več ko štiri ure in obdujejo pomočniki izven hiše, v kateri se trgovina nahaja; sicer pa eno uro.

§. 96. e. V obrtnih, katerih blagovni obrat je za stik s strankami v odprtih trgovskih prostorih, morajo biti ti prostori s pisarnami in skladišči vred, ki spadajo zraven, v času od 8. ure zvečer do 5. ure zjutraj zaprti. Samo v trgovini z živili smejo ti prostori ter pisarne in skladišča biti odprti do 9. ure zvečer.

Strankam, ki so ob uri zapiranja trgovine že v trgovini navzoče, se še sme postreči.

Dež. pol. oblast lahko po zaslišanju trg. in obrtne zbornice, pristojne občine ter načelstev pristojnih zadrug in pomočniških zborov odredi, da se morajo v posameznih občinah ali v njih gotovih delih skozi celo leto ali v gotovih dobah ali gotove dni trgovine zapirati vsak dan že prej nego ob 7. ali 9. uri in da se imajo zjutraj pozneje ko ob 5. uri odpreti. Taka odredba se lahko izda bodisi za vse trgovine bodisi za posamezne stroke. (Konec sledi).

Zadnji dopisi.

v Pozor zaradi kolka „20/IX/08“! Kakor znano, je ljubljansko drž. pravdnštvo proti sklepu dež. sodišča v Ljubljani, s katerim se je konfiskacija narodnega kolka „20/IX/08“ razveljavila, prijavilo vzklic na graško nadsodišče. Opozarjamo, da raba tega kolka dotlej ni dovoljena, dokler nadsodišče zadeve ne reši. Toliko v opozoritev, da ne bi imel kdo sitnosti, ker drž. pravdnštvo zasleduje vse mu naznanjene slučaje.

v Vinarski in sadjarski tečaj za učiteljstvo se, kakor že mnogo let sem, vrši tudi letos v marcu in juniju na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru. Izmed 20 vdeležencev so se letos pripustili k temu tečaju nastopni slovenski gg. učitelji ozir. nadučitelji: Ulčar iz Kozjega, Zdolšek iz Ozlevasi; Šel iz Zreč, Brinar iz Gotovelj; Rošker iz Loke p. Zusmu; Kosi iz Št. Jurja na Ščavnici in Šel iz Št. Lovrenca na Dr. polju.

Družba sv. Cirila in Metoda je založila prav lepe in originalne velikonočne razglednice. Pričakujemo prav mnogo naročil!

Dobova. In Kristus je rekel: Kdor je med Vami brez greha, naj prvi vzdigne kamen ter ga vrže v me. In vi gospodje, ki ste tako vneti za resnico in ki si dajete pečatiti svojo pravovernost z mrtvimi črkami živih županov, položite roko na svoje srce ter vskliknite: Grešil sem in velik grešnik sem pred Bogom. Ne sodite torej, da ne boste sojeni! Gosp. župnik et consortes, ali se Vam ne zdijo znani ti nauki? Mogoče jih še sami učite! Mogoče! »Za počt!« Učitelj nekaj uči, česar pa ne izpolnjuje. Kar velja za nas, to veže i Vas! Tonček, Tonček, takega posvečenja pa še nisi sprejel, da bi stal tako nad nami in bi imel take izjeme! — Vidi se, da smo zadeli z zadnjim dopisom v sršenovo gnezdo. V resnici zelo so se razhudili dobovski sršeni ter začeli v svoji slepi in onemogli jezi napadati še celo one, ki so popolnoma nedolžni. Da, da prati ste se začeli na vse mogoče načine. Znano je pa, da se pere samo oni, ki je zamazan. Vendar si pa nismo mislili, da Vam bo pomagalo toliko moči pri perilu. Župani, obč. svetovalci in drugi veljavni (?) možakarji! Jehtete, jehtete, taka čast se skaže malokomu. Veste, da imamo sedaj ves respekt pred Vami. V veliko čast si bodemo šteli, ako se drugič, ko se bode zopet prali, obrnete do nas in bodite uverjeni, da Vam toliko gotovo damo, da si kupite žajfe za perilo. — Kaj ne, da se sv. pismo kar tako ne razume in da mora imeti razlago, če ga hočejo razumeti tudi drugi ljudje? Ne zamerite torej, ako si predrzmem v svoji prevzetnosti komentirati Vaš dopis (nazadnje je vsejedno, čegav je, vsaj duševni oče ste mu gotovo) ali z drugimi besedami povedano, pridjati razlago k dopisoma v »Slov. Gosp.«, ki pravi: Podpisani župani, zastopniki vseh občin slovesno protestirajo itd. ter konec: Sledijo podpisi županov, občinskih svetovalcev in veljavnih mož. Kot učenik in propovednik resnice in pravice nam povejte, koliko je na teh podpisih resnice! Nikarite pretiravati! Le bolj zmerno in ponižno! Veste, da se bojimo za Vas, da bi dobili kakega priimka, recimo n. pr. lažnjivi kljukec! Naša župnija ima vendar 7 županov, podpisala sta se pa samo 2. Kje je torej Vaša resnica? Mogoče ne znate dalje šteti nego do dveh? O podpisih drugih možakov veljakarjev sploh ne govorimo, ker prišli bi do hujih nasprotstev! — Največja nesramnost je pa ta, da skušate zriniti vso to stvar na g. učitelja. Varujte se! Zgodi se lahko, da se radi sumničenja in krivega dolženja spogovorimo kje drugje, pa tem bolj ostro. Stokrat bolje je, da so nam poslate Kapele tega gospoda učitelja, ki razume malo bolj svojo stvar in težnje našega ljudstva, kot jih Vi nikdar ne boste, kakor pa kakega župnika, ki bi krpal svoj žep ter razbijal po nepotrebnem po prižnici ter imenoval one brezverce, ki se upajo natančneje in javno baviti z njegovim »blagosnim« delovanjem v cerkvi in izven nje. Vsi ti so boljši kristjani, kakor ste Vi kedaj bili ali boste. Poljubovati roko ter polniti Vaše žepce, to je A B C Vašega krščanstva. Omenjenemu gosp. učitelju hočete natveziti grehe, o katerih vsak ve, da so nesrečen izrodek Vaše še bolj nesrečne in šepave domišljije. Res, veliki ste v domišljiji, še večji pa v dolženju po krivem. Razumeli? Sicer pa konec besedi! Uredništvo pa gotovo rade volje potrdi, da dopisa z dne 20. januarja t. l. v »N. L.« ni pisal gosp. učitelj Vadnal. (Radi potrijemo. Op. uredn.) Mislim, da za danes zadostuje. Ako pa hočete boj, imejte ga! Pomirite se, če ne, Vam bomo pripovedovali nekaj iz Lucijana!

Oni, ki se vam upajo postaviti po robu ali dobovski farani.

Za smeh in kratek čas.

Skupil jo je. Srečata se župnik in kmet, ki je hodil baš plačevat zavarovalnico.

Župnik: Zakaj pa ste pustili to zavarovati, Vrana, — škoda denarja! Ko bi bili dali na maše, bi Vam prišlo to mnogo ceneje — in bilo bi bolj sigurno. Brez božje volje še človeku las z glave ne pade.

Kmet (pogleda premeteno župnika): Hm — zakaj pa imamo potem na cerkvi strelovod, častiti gospod?

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Hranilnica in posojilnica v Ribnici na Poh.,

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 28. svečana 1910, ob isti uri, v istih prostorih in z istim dnevnim redom, kakor je bilo objavljeno v zadnji številki „Narodnega lista,

drugi občni zbor

ki je glasom zadrugnih pravil sklepčen ob vsakem številu navzočih zadrugnikov.

Načelstvo.

Lena posestvo naprodaj!

V togu, blizu farne cerkve se proda iz proste roke: zidana hiša z gospodarskim poslopjem, kozolec, 4 orala travnika, sadonosnik in vinska trta, na kateri se pridelava 5 do 7 vedret vina. Naslov pri upraviščtvu „Narodnega Lista“.
53 3-2

Vino! Vino!

Naznanjam krčmarjem in vinskim trgovcem, da imam v zalogi v Halozah (okraj Zavrč) in pri Sv. Barbari še veliko zelo dobrega vina naprodaj po ugodni ceni. Posredujem v vinski kupčiji in pošiljam na zahtevo zanesljivo in točno.

Jurij Gnilšek, veleposestnik pri Sv. Barbari v Halozah. 54 3-3

Naprodaj

ima graščina **Josipdol**, pošta Ribnica na Štajerskem

3500 drogov 4 do 6 m dolgih in 13000 „ 1 1/2 „ 3 1/2 „ „

iz smrekovega lesa, pripravne za lastnike vinogradov in hmelovih nasadov. Cena zmerna. 59 3-2 Oddaja takoj.

Gostilna in mala trgovina

blizu premogokopa se odda zaradi rodbinskih razmer takoj v najem. — Kje, pove upravnistvo „Narodnega Dnevnik“. 67 3-1

Širite „Narodni List“!

Sukno

ševjot in kamgarn za moške obleke se dobi v velikanski izbiri in nizkih cenah v narodni veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje.

Vzorci proti vrnitvi zastoj in pošiljatve čez K 20'— franko. Zahtevajte „**Bomba**“ tkanina, preizkušena najboljša za žensko in možko perilo. Kos 23 m franko K 15'50. Naročite cajnaste ostanke po 20 m trpežni K 8'—, fini K 10'—, zelo fini K 12'—, 82 52-6

60 komadov garantirano izbornega, pri vtisnjenju lahko poškodovanega **rastlinskega mila**, bruto 5 kg za K 9'—, franko vsaka poštna postaja na Avstrijskem, na Ogrsko na povzetju. Parfumerija Carmen, Dunaj, Neuhausteingasse 7, U. J. 57 4-3

Posteljna vlaga!

Odstranitev takoj. — Starost in spol se naznani. — Pojasnila zastoj daje zavod „**AESCULAP**“, Regensburg, Bavarsko.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:
1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K. boljsega 2 K 40 h; prima polbelega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg velefinega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši drsni puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, moorega, belega ali ramenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K; napol puh 26 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 13 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franko. 59 25-6

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Sumava, Češko.

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „**Vedno mlad**“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva takoj in trajno. Ena škatlija štiri krone.

2. Vitkov „**Mucin**“, steklenčica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vitek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatino v „**Narodnem domu**“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Poštarne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“ registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrčkih

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

stavbena zlasti tesarska dela.